

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

חוברת פעילויות לקבוצות החברתיות

מאת משתלמי ההשתלמות:

"הקניית מיומנויות חברתיות בקבוצה"

במתי"א שדות דרום השרון

בהנחיית חגית ארי-עם

תשע"ח

תוכן

- 4....."כמו דג בים"/בילי הלפרין
- 5.....בניית מגדל מנייר / בילי הלפרין
- 6....."חפש" אותי/ הילה עוז
- 8.....נעים לי להכיר - "אני"/ הילה עוז
- 10.....ציור עובר/ נועה ברד
- 11.....ציור משותף/ נועה ברד
- 12....."אני עצמאית" ענת פלג
- 13.....גרמתי לחבר הרגשה טובה / ענת פלג
- 14....."גן החיות - ליצור יחד" / רויטל רידר ולדשטיין
- 15.....סיפור משותף/ רויטל רידר ולדשטיין
- 16.....דברים שרואים מכאן לא רואים משם / אורנה
- 17....."עורכי דין" – משחק גיבוש קבוצתי / רות קריגר
- 18.....גרפיטי קבוצתי/ רות קריגר
- 19.....שקיות שעועית על הראש /דפנה שחר
- 20.....התקדמות עם כיסאות/ דפנה שחר
- 21.....לשים את הכעס בקופסה /זוית ברם
- 22.....גלגל הרגשות שלי / זוית ברם
- 25.....כתב סתרים חושף רגשות/ רוני אילוז
- 28.....מגדל כוסות במרוץ שליחים / רוני אילוז
- 29.....שמות ביצירה ותנועה- היכרות ראשונית/ בת שבע
- 30.....תמונות מספרות רגשות / בת שבע
- 31.....העברת פעילות חוויתית לכיתת האם על ידי חברי הקבוצה/ לילך ליכטנפלד לוזון
- 32....."ציפור הנפש" / לילך ליכטנפלד לוזון
- 33.....שיחה מסיחה / שרית מנור
- 35.....יצירת חוזה / שרית מנור
- 45....."גשר תלול" / נעמה רדב
- 46.....משחק מסלול / נעמה רדב
- 47.....כוחן של מילים-מילים מקרבות/נופר שאול
- 49.....המסר הכפול/נופר שאול
- 51.....הכנת עוגיות/אור מולר
- 52.....שתילת שתילים בגינה/אור מולר
- 53.....דומינו רגשות / הודיה ציוני
- 54.....מדריך כושר/ הודיה ציוני

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

- 55..... שיתוף בחוויות בעזרת קלפי "דיקסיט"/ נטי גירון
- 56..... פתרון קונפליקטים מחוויות שעברנו/נטי גירון
- 57..... משחק לשעת דיאלוג- סולמות ונחשים/ אורית אברהם
- 58..... קוביית השיתוף שלי מחופשת פסח/ אורית אברהם
- 60..... "קופסת זהות בחוץ ובפנים" / ליאורה לב ארי
- 61..... "משפחה וחומר"/ ליאורה לב ארי
- 62..... "נעים להכיר"/ אוסנת מירב רצון
- 65..... "יחד נחצה את הנהר"/ אוסנת מירב רצון
- 66..... "כמו דג במים"/ אסתר ספדיה וטל שער
- 70..... "סולי הסוללה שמטעינה את עצמה"/ אסתר ספדיה וטל שער
- 72..... "הרוח נושבת" / ענבל
- 73..... "מה עובר עליך?"/ ענבל

"כמו דג ביים"/בילי הלפרין

מטרת הפעילות:

1. העמקת ההכרות בין חברי הקבוצה. הרחבת המעגל החברתי של המשתתפים.
2. מתן לגיטימציה לשונות ומציאת תחומים משותפים.
3. העצמה והעלאת הביטחון העצמי והמסוגלות האישית והחברתית

ציוד:

שמיניות בריסטול, צבעים, טושים, דבק, מספריים, בריסטול כחול.

מהלך הפעילות:

1. קריאת סיפור: "כמו דג במים" / אילן לזרוביץ
2. עבודה עצמית-הכנת דג אישי
3. צייר דג המשקף אותך ואת אישיותך (איזה דג אתה?)
4. מקם את הדג ביים בית הספר. (בריסטול גדול, כחול המונח על הרצפה)
5. התבונן "ביים בית הספר" וחשוב: היכן אני ממוקם? מי נמצא לידי?
ניתוח הסיפור "כמו דג במים" מה אני יכול לתרום? כיצד אני יכול להיתרם?
6. שיחה בסבב (במליאה)- כל אחד יציג את הדג שבחר ויתאר אותו.

שאלות מנחות:

איזה דג את? תארי את החוזקות שבך, מה מעכב אותך בלהקת הדגים?
היכן את ממוקמת ביים? מה מהווה המקום שבחרת עבורך? האם את מרוצה? מה את
מרוויחה/ מפסידה מהמיקום? מה את יכולה לעשות כדי לשנות את מיקומך? האם
אני "שוחה עם הזרם"? "נגד הזרם"?
במסע שלך ביים באיזה דג את מעוניינת לפגוש? מי מהדגים שייך ללהקה שלך? (ניתן
לבקש מהן שתבחרנה דג חבר לצאת למסע – מה מיוחד בדג שבחרת?)

בניית מגדל מנייר / בילי הלפרין

מטרות הפעילות:

התנסות במשימה הדורשת שיתוף פעולה, עבודת צוות, התמדה, הקשבה וחשיבה אסטרטגית.

גילאים:

ביה"ס יסודי, חטיבה ותיכון

אביזרים:

דפי A4, כוס חד פעמית מלאה עד החצי במים

מהלך הפעילות:

מחלקים את הקבוצה לתתי קבוצות (2-5 בקבוצה)
כל קבוצה מקבלת ערימת דפי A4 לבנים (עדיף דפי טיוטא)
כוס מים חד פעמית פשוטה מלאה עד החצי במים.

המשימה- בניית המגדל הגבוה ביותר שניתן תוך שימוש בנייר בלבד (ללא אמצעי עזר)

המגדל צריך להיות יציב ולהחזיק את חצי כוס המים.
במהלך הפעילות המנחה מסתובב ואוסף רשמים מהתנהלות הקבוצה. אילו החלטות התקבלו, האם יש ראש קבוצה, האם כולם שותפים, האם כולם יכולים להביע את דעתם, או לחילופין האם לכולם יש תפקיד?
לאחר כ-20 דקות, או עד שמרבית הקבוצות סיימו, אוספים את כולם לשיח על הפעילות.

שאלות מנחות:

איך הרגישו? מה עזר. מה הפריע? האם היה מישהו שהרגיש שקולו לא נשמע?
ברוב המקרים הקבוצה שניצחה, זו הקבוצה ששיתפה פעולה באופן הטוב ביותר.
מה הייתה חלוקת התפקידים? (מוביל, מבצעים, משקיפים, האם כולם עשו הכול?)
הדיון מוביל לשיח על שיתוף פעולה ומה נחוץ לה, עבודת צוות, הקשבה, התגייסות של כולם לאותה מטרה, מוטיבציה, אסטרטגיה, התייחסות לכל אנשי הצוות ודעותיהם.

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

"חפש" אותי/ הילה עוז

מטרת הפעילות: זיהוי ושיום רגשות.

יעד: כיתה ג – ו

הפעילות מתאימה במיוחד לפעילות פורים בחודש אדר

הנחיות למנחה:

רצוי שהפעילות תתקיים לאחר דיון קבוצתי בנושא רגשות אשר במהלכו יודגמו על ידי הילדים (והמנחה) רגשות שונים באמצעות ג'סטות והבעות פנים. הילדים יצינו את שם הרגש. כדאי לכתוב על הלוח את שם הרגש וכיצד הוא בא לידי ביטוי באמצעות הבעת פנים וגוף.

מהלך הפעילות:

כל ילד מקבל דמות מבריסטול או מקרטון. עליו לבחור עבורה תחפושת המזוהה עם רגש מסוים (פחד, גועל, שמחה ועוד). על הילד ליצור את התחפושת שבחר, כאשר לרשותו חומרי יצירה מגוונים וצבעוניים. על חברי הקבוצה לנחש מהו הרגש העולה מן הדמות המחופשת. בסיום הפעילות מומלץ לספר סיפור, לערוך הצגה או ליצור משחק בין הדמויות שיצרו הילדים.

החומרים הנדרשים:

- נייר בריסטול או קרטון, ליצירת הדמות, לנוחיותכם - נספח א
- מספריים
- דבק
- צבעים וטושים
- חומרי יצירה מגוונים: ניירות צבעוניים, מדבקות, פייטים, חתיכות בד,
- עיניים מתגלגלות, חוטים וכדומה.
- מקל ארטיק - לשם החזקת הדמות במהלך ההצגה או המשחק.

מטרות נלוות:

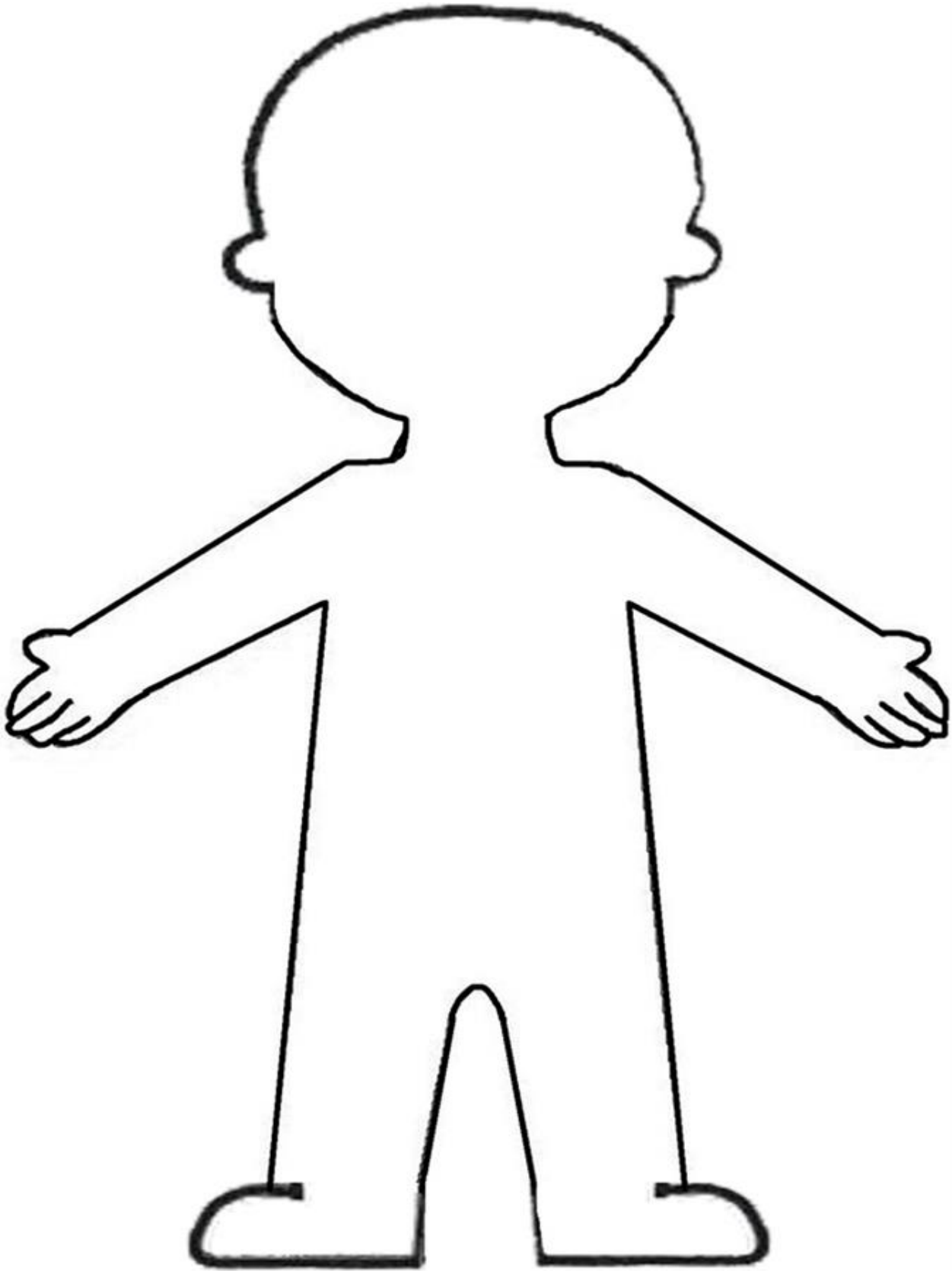
זימון אינטראקציה ועידוד שיח חברתי במהלך הפעילות והדיון הקבוצתי.

פיתוח הדמיון באמצעות יצירה במגוון חומרים.

עבודה בשיתוף פעולה באמצעות יצירת הצגה או משחק.

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

נעים לי להכיר - "אני" הילה עוז

מטרת הפעילות: הסתכלות אישית פנימה ושיתוף בקבוצה: "מי אני".

יעד: כיתה ד ומעלה

הנחיות למנחה:

הפעילות מומלצת לתחילת השנה, לשלב ההיכרות הכללית ולהתבוננות אישית.

מהלך הפעילות

כל ילד מקבל דף המדמה תעודת זהות (רצוי בצבע כחול) ובו שאלות כלליות לגביו בתחילה, בנושא מגוריו ומשפחתו ולאחר מכן שאלות אישיות יותר המצריכות הסתכלות פנימה ומחשבה אישית בנוגע לתחומי עניין ולהעדפותיו האישיות. כמו כן, שאלה שמבקשת מהילד לחשוב מהי נקודת החוזק שרואה בו הסביבה. בסיום הכתיבה ישתפו התלמידים במליאה את תוצרי כתיבתם.

על הדף ניתן לצייר דיוקן או להדביק תמונה, לקפל ולהביא לילד בתור תעודת זהות אישית.

מטרות נלוות:

עידוד חשיפה ושיתוף בתוך הקבוצה.

החברים יכירו טוב יותר האחד את השני.

חברי הקבוצה ייחשפו לתחומי עניין מגוונים.

יצירת בסיס ליצירת אמון בין חברי הקבוצה במתכונת של שיתוף.

פיתוח מיומנות המצריכה הפעלת שיקול דעת ובחירת סדרי עדיפות בתחומים שונים

מתוך מבט אישי פנימי.

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

תעודת הזהות שלי

קצת עליי....

אני מאד אוהב

אני מאד לא אוהב

כולם חושבים עליי שאני טוב ב_____

בבית הספר אני מאד אוהב

בבית הספר אני פחות אוהב

כשאהיה גדול

אני

שם: _____

כתובת: _____

בבית ...

הורים: _____

אחים: _____

חיית מחמד: _____

צעצוע ילדות אוהב: _____

ציור עובר/ נועה ברד

מספר משתתפים: מינימום 4

גילאים: מגיל גן

חומרים נדרשים: דפים כמספר הילדים, טושים ופעמון.

מטרה: התמודדות עם שינוי, תיסכול, איבוד שליטה, ועיבוד של רגשות שעולים תוך כדי הפעילות.

הוראות הפעילות:

-הילדים יושבים במעגל רחוקים זה מזה ורצוי עם הגב לפנים המעגל.

-כל ילד מקבל דף וטושים והמשימה היא לצייר ציור אישי.

-לאחר זמן מה, (בין דקה ל 2 דקות לפי בחירת המנחה), המנחה מצלצל בפעמון והילדים מתבקשים להעביר את הציור שלהם למי שיושב לימנם ולהמשיך את הציור שיקבלו ממי שיושב לשמאלם.

-באופן הזה – הציור נקטע בכל פעם ע"י צלצול פעמון והילד נפרד מהציור- עד שהוא מקבל את הציור המקורי שהתחיל אותו. כמובן שהציור השתנה ולעיתים יש קושי לזהות אפילו את תחילתו.

דגש למנחה:

ההפתעה בצורך להיפרד מהציור לפני סיומו, והצורך להמשיך ציורים של אחרים- מעורר מגוון רגשות. לא מעט ילדים מגיבים בתסכול ובכעס על המצב ולפעמים אפילו יכולים לרצות להרוס את הציור שהגיע אליהם. על המנחה לציין שבכל מקרה יש לשמור על הציורים, ולפתח דיון על נושאים כמו: התמודדות עם שינויים, התמודדות עם תסכול, איך אני מגיב כשעלי להתפשר? לשנות למשהו שאיני מעוניין בו? האם הצלחתי המשיך את הציור אותו קיבלתי אפילו שלא אני תכננתי אותו? איפה ביומיום אנחנו נדרשים לשינויים? האם זה קל לי או קשה? האם בין חברים קורים דברים דומים- שעלי לשנות ולהשתנות? הפעילות יכולה לעורר רגשות בעוצמה גבוהה- ואפשר לשוחח כיצד אני מתמודד עימם ומה עוזר לי.

ציור משותף/ נועה ברד

מספר משתתפים: מינימום 5

גילאים: מגיל גן

חומרים נדרשים: דף גליל גדול שמודבק לרצפה וטושים.

מטרה: הכנת ציור משותף של חברי הקבוצה.

הוראות הפעילות:

הילדים מתבקשים להכין ציור משותף על הדף הגדול שמונח על הרצפה. למשימה יש כמה כללים שיש להקפיד עליהם:

- על חברי הקבוצה להחליט על מה הציור לפני שהם מתחילים לבצע.
- העבודה היא בשיתוף פעולה ולא שכל ילד יצייר בנפרד על הדף הגדול.
- חשוב שהילדים לא "ישאירו" חבר בצד- אלא יעודדו אותו להצטרף.
- כל כמה דקות הילדים משנים את סדר הישיבה שלהם סביב הדף.
- הפעילות צריכה להיעשות בצורה מסודרת ותוך שיתוף פעולה כך שכל חברי הקבוצה יחוו בנוח.

דגש למנחה:

הפעילות מחייבת שיתוף פעולה בין הילדים ועבודת צוות. התהליך מתחיל בצורך לקבל החלטה משותפת- דבר שמעורר מגוון רגשות שצריך לעבד אותן. מה קורה אם אין הסכמה? אי מגיעים להחלטה? איך מתמודדים עם ילד שנעלב או כועס?

בתהליך הציור, יש נטייה לילדים מסוימים להיות פסיביים ולפעול לבד או להשתלט על אחרים ולכפות את דעתם. המנחה משוחח עם הילדים על התחושות שלהם במהלך הציור ולאחריו. מה כל אחד הרגיש? מה דפוס הפעולה שלו- והאם הוא יכול לפעול אחרת?

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

"אני עצמאית" ענת פלג

הנושא: היכולת האישית להות עצמאיים

המטרה העיקרית: פיתוח המודעות לכך שיש הרבה דברים שהילדים יכולים לעשות בעצמם מטרות נלוות: פיתוח תחושת המסוגלות. חיזוק הביטחון העצמי. שיתוף פעולה עם חבר הקבוצה. התמדה בהקשבה לאחר

גיל היעד: גן חובה – כיתה א'

חומרים נדרשים: מדבקות / חייכנים

הנחיות למנחה: פעילות זו אפשר לתזמן סמוך ליום העצמאות משום שהיא מחברת עצמאית קולקטיבית לעצמאות אישית.

פתיח אפשרי – ביום העצמאות אנו חוגגים ושמחים על עצמאותה של מדינת ישראל. להיות עצמאי פירושו לדעת לעשות דברים לבד. לא תמיד זה קל ולא תמיד זה אפשרי.

הפעלה: כל ילד מחברי הקבוצה מתבקש בתורו לספר על דבר שהוא יכול לעשות בעצמו היום כשהוא בכיתה א', אבל לא יכול היה לעשות כשהיה בגן. כל ילד בקבוצה שידע לעשות פעילות זו מדביק לעצמו מדבקה – כך צוברים הילדים עוד ועוד מדבקות והנה, מתברר שיש הרבה דברים שאני יכול לעשות לבד.

סיכום השיח בעקבות הפעלה: להפגיש את חווית ההנאה מהעובדה שיש הרבה דברים שהילד יכול לעשות לבד וככל שאני גדל, אני מצליח לעשות יותר ויותר דברים.

תחושת המסוגלות והאמירה, "אני יכול", מסייעת בהעלאת ההערכה העצמית.

משימת חוקר: לציין עוד דברים שאני יכול לעשות בעצמי למען מישהו אחר.

גרמתי לחבר הרגשה טובה / ענת פלג

נושא: הבנת הקשר בין רגש, מחשבה והתנהגות. התנהגות חיובית נעימה מתקשרת להרגשה ולמחשבה הנעימה.

מטרה עיקרית: לגרום לחבר הרגשה טובה על ידי התנהגות חיובית, נעימה או מהנה.

מטרות נלוות: פיתוח מודעות לרגשות אישיים
השתתפות פעילה במהלך המפגש
התמדה בהקשבה לאחר

גיל היעד: גן חובה – כיתה א'

הנחיות למנחה: הפעילות מזמנת מחווה נעימה ואקטיבית לכן, יש לוודא שכל אחד מילדי הקבוצה יחוו את חווית הנתנה והקבלה של התנהגות חיובית.

חומרים נדרשים: המנחה כותבת את שמות ילדי הקבוצה על פתקיות אותן מקפלים היטב ושמים בסלסלה.

הפעלה: הילדים יושבים במעגל. כל ילד בתורו שולף פתקית מהסלסלה ופונה לילד ששמו רשום על הפתקית. הילד ששמו היה כתוב בפתקית מוזמן להפגין התנהגות חיובית כלפי הילד ששולף את הפתקית – התנהגות חיובית כמו: מתן מחמאה, חיוך, חיבוק, לתת כיף וכו'. כך עד שכל הילדים נותנים ומקבלים התנהגות חיובית מהאחר.
לסיכום המפגש: שיתוף ההרגשה בזמן שנתתי התנהגות חיובית ובזמן שקבלתי.

משימת חוקר:

1. הזמנת ילדי הקבוצה להיזכר בהתנהגות חיובית שלהם כלפי אחד מחברי הקבוצה – השניים יכולים להציג זאת במשחק תפקידים וכו'.
2. להמשיך את הפעילות בהפסקה, לנסות להפגין לפחות התנהגות טובה/נחמדה לאחד הילדים בזמן משחק בהפסקה.

"גן החיות - ליצור יחד" / רויטל רידר ולדשטיין

שם הפעילות ומטרה עיקרית: "גן החיות - ליצור יחד" דרך חיות פלסטלינה שהילדים יוצרים, יוצרים גם סביבת חיים משותפת.

גיל היעד של הפעילות: כיתות ב'-ה'

מטרות נלוות עליהן הפעילות נותנת מענה: הזדמנות להכיר את חברי הקבוצה והתממות שלהם. שיתוף פעולה. התחשבות במרחב של האחר. ראיית האחר והקשבה לו ולצרכיו. הקשבה וזיהוי של צרכים של הפרט אל מול הקבוצה ויחד עם הקבוצה. פעילות הדדית. השהיית תגובה. התמדה במשימה.

הנחיות למנחה בנוגע לדרך ההפעלה: להקציב לפעילות לפחות 2 מפגשים. לדאוג לכול החומרים ולתמוך בעשייה עצמה במידה ועולה הצורך. בכול שלב לעצור ולהתייחס למה שקורה בעשייה עצמה ולבדוק כיצד זה משקף את התחושה של חברי הקבוצה. לבחור לפני הפעילות בהתאם לאופי הקבוצה ושותפיה, האם יש מקום לקחת חלק בפעילות או להשאר בתפקיד המנחה הצופה-מתבוננת-מתווכת.

חומרים נדרשים: פלסטלינה בכול מיני צבעים. ספר של יצירת חיות מפלסטלינה. קרטון ביצוע A3. דבק פלסטי שכדאי למרוח על התוצרים בסיום (משמר אותם).

ההפעלה:

מפגש ראשון: כול ילד בוחר ליצור חיה אמיתית / דמיונית מפלסטלינה. לחיה הוא מכין סביבת חיים (תוך כדי בדיקה של מה דרוש לה מבחינת מחיה ואוכל) - כול ילד מציג את החיה שלו. מספר על הכוחות שלה ולמה היא זקוקה. מה היא אוהבת ומה היא שונאת.

בסוף המפגש כול ילד ממקם את עצמו על המרחב של הקרטון ביצוע.

מפגש שני: כול ילד בודק שוב את מיקומו והאם הוא רוצה לשנות משהו.

במפגש הזה מתחילים לבנות את המרחבים המשותפים של גן החיות - יש להגיע להסכמה של אלו מרחבים משותפים קיימים. איך יוכנו. מי אחראי על מה וכו'. בודקים אם יש חיות שצריך לגדר ואלו יכולות להיות חופשיות. מי חי ליד מי. מה צריך במרחב המשותף. מעלה הרבה סוגיות של יחסים. קרבה ומרחק. גבולות. מרחב אישי וציבורי. קונפליקט בין צרכים. התאמה ואי התאמה - לדוגמא כיצד מפגישים בין חיית ים לחיית מדבר?

סיפור משותף/ רויטל רידר ולדשטיין

שם הפעילות והמטרה העיקרית : יצירת סיפור משותף דרך ציור בשלבים .

גיל היעד של הפעילות : מגן חובה ועד חטיבת הבינים .

מטרות נלוות עליהן הפעילות נותנת מענה : הכרות. ביטוי עצמי מחד והקשבה לאחר מאידך . שיתוף פעולה . הסכמה להתאים את עצמי לאחר . גמישות . השהיית תגובה.

הנחיות למנחה בנוגע לדרך ההפעלה : להקדיש לפעילות לפחות 2-3 מפגשים . מתאים מאד להכרות. המנחה יכול לבחור אם הוא לוקח חלק בפעילות (כמשתתף וכמודלינג) או שהוא נשאר כמנחה- צופה ומתווך .

חומרים נדרשים : דף נייר A3 (עדיף בריסטול -נקרא חצי גיליון) שמחולק עם סרגל לפחות ל6 ריבועים שווים (X44) .

ההפעלה :

מפגש ראשון : בשלב הראשון הילדים צריכים למצוא פתרון למה יהיה סדר המציירים (הטלת קוביה/אבן נייר וכו') . בשלב השני הראשון שמצייר בוחר טוש בצבע מסויים (איתו ישאר לאורך כול הפעילות) ומצייר איזושהי צורה אמורפית /ברורה אבל בסיסית (כגון ריבוע /גל/עיגול/ברק וכו') והבא אחריו אמור להפוך את הצורה למשהו (מה שהוא בוחר) ולתת לה שם/משפט -זה יכול להיות משהו מוכר והגיוני או משהו מומצא מהדימיון . זה שהפך את הצורה ל"משהו" , עכשיו תורו , בציור הבא , לצייר צורה אמורפית /ברורה אבל בסיסית (כגון ריבוע /גל/עיגול/ברק וכו'). וכך הלאה . עד שמסתיימים הריבועים .

בשלב הבא : גוזרים את הריבועים והם הופכים ל"קלפי ציור".

מפגש שני : הקלפים הופכים לסיפור . הקלפים מונחים הפוכים וכול פעם ילד , בתורו ובהתאם למה שהוחלט, בוחר קלף ומצטרף לסיפור .

הסיפור מתחיל מ"היו היה פעם.../יום אחד כש..../לפני שנים רבות.../ בוקר אחד פתאם..."

כול התחלה שהמנחה מציע ואז כול ילד , בתורו , שולף קלף ואומר משפט שכולל בתוכו את הציור/מילה שבחר וכך נוצר סיפור בהמשכים. בעת יצירת הסיפור עליי להתחשב במה שסיפר זה שלפני ולהתייחס לסיפור שהתהווה עד עתה . בחירת הקלפים יכולה להיות רנדומלית או מכוונת- על פי הנחיית המנחה.

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

דברים שרואים מכאן לא רואים משם / אורנה

מטרת הפעילות: להגיע להבנה שמזוויות ראייה שונות ניתן לראות דברים אחרים. הראיה משתנה מגורמים שונים (חשיבה שונה/ מיקום/ וכד')

גיל היעד: כיתה ה' ו' ומעלה

ציוד- דף חידה.

פעילות- הוראה- מצאו את המשפט המסתתר בדף. לאחר מספר דקות ניתן לתת רמזים כמו: הסתכלו מזוויות שונות, נסו להתבונן בדף שמחזיק חברים, הניחו על השולחן והתכופפו סובבו את הדף,

המטרה- להבין שמזוויות ראייה שונה, ניתן לראות דברים אחרת. הילדים יספרו וישתפו היכן זה פוגש אותם ביומיום, בקונפליקטים שחוו.

מטרות נלוות- התמודדות עם תסכול, ישנם ילדים שמוצאים מיד, ישנם שמתמידים עד שמוצאים ואחרים נותרים מתוסכלים. -לעזור למתוסכלים להאמין בעצמם לכוון אותם בעזרת רמזים. רגע הגילוי מפתיע.

ניתן להמשך לנושא סטראוטיפים ומשחק בהמשך.

"עורכי דין" – משחק גיבוש קבוצתי / רויט קריגר

מטרת המשחק: מטרת המשחק היא לענות בזמן המתאים ואת התשובה הנכונה. האחרון שנשאר במשחק הוא המנצח.

גילאים: המשחק מתאים לכיתות ג ואילך.

מטרות נלוות: המשחק מאפשר העמקת ההיכרות בין חברי הקבוצה ולכן מומלץ שהמנחה עצמו יכין מאגר שאלות מתאים לכך. בנוסף המשחק מעודד הקשבה ומציאת נושאים משותפים בין חברי הקבוצה.

איך משחקים? בוחרים חבר קבוצה אחד שתפקידו לשאול את השאלות שאר חברי הקבוצה מסתדרים בשורה. כעת ממנים את עורכי הדין: כל אחד מהחברים העומדים בשורה הוא עורך הדין של החבר מימינו. החבר האחרון בשורה הוא עורך הדין של החבר הראשון.

השואל פונה אל כל חבר בקבוצה לפי הסדר ומציג לו שאלה – על השאלה **עונה עורך הדין של החבר** אשר אליו הופנתה השאלה.

שימו עורך הדין עונה על השאלה **אך על עצמו**.

לדוגמה: אם נשאל החבר על צבע חולצתו – יענה עורך דינו על צבע החולצה שהוא בעצמו לובש.

מה דרוש? מומלץ להכין מאגר שאלות שבו יוכלו השואלים להיעזר

את המאגר אפשר ואף מומלץ לבנות יחד כפעילות מקדימה. רעיונות לשאלות-

- מהו המקצוע האהוב עליך?
- מהו שם חיית המחמד שלך?
- כמה אחים יש לך?
- מהו המשחק שבו את/ה הכי טוב?
- מה את/ה אוהב/ת לעשות בשעות הפנאי?
- איזו סדרת טלוויזיה לעולם לא תחמיץ?
- איזה סרט לעולם לא תראה?
- מהי האפליקציה הכי מגניבה שהורדת לטלפון הנייד שלך?
- אם היית חיה – איזו חיה היית?
- איזה טעם של גלידה בחיים לא תסכים לטעום?
- מה הדבר הכי מוזר שמישהו אמר לך פעם?

גרפיטי קבוצתי/ רות קריגר

מטרת הפעילות: הכנת דף גרפיטי בו מרכזים את התוצרים של כל חברי הקבוצה כך שיהיה מקום לכולם.

גילאים: המשחק מתאים לכיתות א' ואילך.

מטרות נלוות: מטרות נוספות לפעילות היא עידוד עבודת צוות וקבלת החלטות בתוך הקבוצה. עבודה על פתרון קונפליקטים ולאפשר ליחיד לחקור את מקומו בתוך הקבוצה. הפעילות מאפשרת בנוסף לעבוד על תכנון והתארגנות לקראת משימה.

חומרים: יש להתאים את החומרים בהתאם לתוצר: מגזינים ועיתונים, מדבקות, טושים, דבק, עלים יבשים, פרחים, פקקים, מנקה מקטרות, חותמות עוד ועוד – כיד הדמיון הטובה.

אופן הפעילות: על הקבוצה להחליט ראשית ממה מרכיבים את דף הגרפיטי, למשל: שמות חברי הקבוצה, תמונות שגוזרים מעיתונים, ציור קבוצתי הכולל אובייקטים שונים שכל אחד מחברי הקבוצה מצייר. לאחר שנבחרו האובייקטים איתם מתחילים על הקבוצה לתכנן כיצד לארגן את האובייקטים על הדף כך שיהיה מקום לאובייקטים של כולם ורצוי שלא יעלו אחד על השני (לא חובה – במידה והקבוצה מסכימה על כך מראש).

הנחיות למנחה: מומלץ להתחיל משמות חברי הקבוצה ולהוסיף עוד פרטים כיד הדמיון הטובה. מומלץ לבחור גיליון קטן יחסית שהכנסת האובייקטים אליו מורכבת ודורשת תכנון. ככל שהגיליון קטן ביחס לאובייקטים הנבחרים כך יעמדו חברי הקבוצה בדילמות. תפקידו של המנחה הוא לתווך ולאפשר לקבוצה וליחיד לחשוב ולמצוא פתרונות לקשיים שעולים ולהציע דרכים לפתור קונפליקטים.

דרך נוספת לבצע את הפעילות: היא באמצעות לוח מחיק המחולק לשניים. בחלקה הראשון של הפעילות כל אחד כותב בתורו את שמו על חצי מהלוח – מומלץ לתחום את החלק בהתאם לכמות הילדים. לאחר שכולם כותבים את השמות מסתכלים יחד על התוצר ושואלים: האם כולם הצליחו לכתוב את שמותיהם ומרוצים מהתוצר? אם כן מה אפשר זאת? אם לא, מה הקשה על כך? מתוך שיח זה יוצאים לשוחח על הדינמיקה הקבוצתית והמקום של היחיד בתוך הקבוצה.

שקיות שעועית על הראש / דפנה שחר

שם הפעילות: שקיות שעועית על הראש בזוגות. פעילות חווייתית.

מטרה עיקרית: שיתוף פעולה ותיאום בזוגות.

גיל היעד של הפעילות: כל הגילאים תוך התאמת רמת הפעילות והאתגר.

מטרות נלוות עליהן הפעילות נותנת מענה: הדדיות, תקשורת, עזרה לחבר, תחרותיות, התמודדות עם הפסד וניצחון, התמודדות עם פסילה וחזרה להתחלה, תכנון ואסטרטגיה (פעם אני ופעם אתה וכדומה).

ההפעלה: חלוקת הילדים לזוגות. המטרה של הילדים היא לאסוף גזרי נייר (אשר מקומטים לכדורים קטנים) ומפוזרים על הרצפה, כאשר הם הולכים בזוגות עם שקית שעועית על הראש (לכל אחד שקית שעועית על הראש). כאשר ילד אחד מתכופף להרים, בן זוגו צריך לשים יד ולתמוך בשקית השעועית שעל ראשו כדי שלא תיפול ולא תתנתק מראשו.

הנחיות למנחה בנוגע לדרך ההפעלה: את ההפעלה הזו ניתן לעשות בצורות רבות לפי המטרות ולפי האתגר: ניתן לתת להם מטרה לאסוף את כל הניירות עד לקו סיום (מקו לקו), מבלי להפיל את שקיות השעועית מהראש. כאשר שקית השעועית נופלת מראש אחד הילדים הם חוזרים להתחלה. ניתן להוסיף אתגר של ללכת עם נתינת ידיים או בלי. ניתן להוסיף תחרותיות - מי הזוג הראשון שמגיע לקו? או ניירות מפוזרים על הרצפה, מי הזוג שאוסף הכי הרבה עד שנגמרים גזרי הנייר שעל הרצפה? אם שקית שעועית נופלת, גזיר הנייר שניסו להרים מתבטל (לא נספר). גזרי נייר מקומטים לכדורים קטנים/גדולים או אתגר - גזרי נייר ישרים. את כמות גזרי הנייר שמים בהתאם לגיל ולאתגר. בשלב מתקדם ניתן לאתגר לביצוע ללא דיבור רק דרך תקשורת בלתי מילולית ותיאום.

ניתן להתחיל באתגר נמוך וכל פעם לעלות באתגר וכך זו הופכת לפעילות בהמשכים במספר מפגשים.

כאשר מסבירים את הפעילות יש לשאול את הילדים מהן המיומנויות שצריך על מנת להצליח את המשימה. ואם זה לא עולה מהם חשוב להדגיש את שיתוף הפעולה, את התיאום ואת ההדדיות. כדאי לתת להם זמן לתכנן את האסטרטגיה עם הכוונה כמו: פעם אני מרים ופעם אתה או שלכל אחד יהיה תפקיד, אחד התומך ואחד המרים. מה עושים עם הנייר שמרימים מי מחזיק אותו עד שמשיגים את המטרה. כמו כן, יש לעשות התרמה למקרה של הפסד או פסילה.

בתום כל שלב יש לעשות שיח על הפעילות ולשאול כיצד הרגישו? מה נדרש מהם כדי להצליח? מה עבד להם טוב ומה פחות? האם פיתחו שיטה שתסייע להם? כיצד נעזרו זה בזה?

ציוד נדרש: מרחב של חדר, שקיות שעועית בהתאם למספר הילדים, גזרי נייר, סימון התחלה וסוף על ידי קונוסים, דלגיות או כל דבר אחר. טבעות גומי של חני"ג לפי מספר הזוגות, לילדים שמפריע לתת ידיים ואז כל זוג אוחז בטבעת.

התקדמות עם כיסאות/ דפנה שחר

שם הפעילות: התקדמות עם כיסאות, פעילות חווייתית.

מטרה עיקרית: שיתוף פעולה ותיאום בזוגות או בקבוצה.

גיל היעד של הפעילות: גילאי בית ספר יסודי.

מטרות נלוות עליהן הפעילות נותנת מענה: הדדיות, תקשורת, עזרה לחבר, תמיכה פיזית, דרבון, תחרותיות, התמודדות עם הפסד וניצחון, התמודדות עם פסילה וחזרה להתחלה, תכנון ואסטרטגיה.

ההפעלה: חלוקת הילדים לזוגות, להעמיד את כל הזוגות על קו ההתחלה כאשר כל ילד עומד על כיסא. המטרה של כל זוג היא להגיע לקו הסיום מבלי לגעת ברצפה. הזוג הראשון שמגיע הוא המנצח. הם צריכים להתקדם על הכיסאות כאשר כל פעם הם עומדים יחדיו על הכיסא הראשון, לוקחים את הכיסא האחרון ומעבירים אותו להיות ראשון ועולים עליו וכך הלאה. זוג שנופל לרצפה מתחיל מההתחלה.

ההנחיות למנחה בנוגע לדרך ההפעלה: את הפעילות הזו ניתן לעשות במספר רמות: להעמיד על קו ההתחלה את כל הזוגות ולכל זוג יש שלוש כיסאות קח שתמיד כל ילד עומד על כיסא משל עצמו וכיסא אחד ספייר המשמש להתקדמות. להסביר לילדים את הטכניקה שבעזרתה ניתן להתקדם ואף לתת להם להתאמן לפני שמתחילים בתחרות בין הזוגות. להעמיד את כולם על קו ההתחלה ולאמר להם מה המטרה (להגיע לקו הסיום מבלי לגעת הרצפה) מבלי להסביר את הטכניקה ולתת להם זמן לתכנן ולחשוב על אסטרטגיה. לעשות זאת מטרה קבוצתית ולא זוגית. כנ"ל הם צריכים להגיע לקו להסתובב ולחזור להתחלה ולעמוד בדיוק באותו סדר. הם צריכים להגיע להסכמות מי הראשון ומי האחרון ובאיזו אסטרטגיה לבחור. כנ"ל ללא דיבור בתקשורת בלתי מילולית בלבד, מי שמדבר זאת פסילה והקבוצה מתחילה מההתחלה.

ניתן להתחיל באתגר נמוך וכל פעם לעלות באתגר וקח זו הופכת לפעילות בהמשכים במספר מפגשים.

כאשר מסבירים את הפעילות יש לשאול את הילדים מהן המיומנויות שצריך על מנת להצליח את המשימה. ואם זה לא עולה מהם חשוב להדגיש את שיתוף הפעולה, את התיאום ואת התמיכה הפיזית. כדאי לתת להם זמן לתכנן את האסטרטגיה עם הכוונה, כמו כן, יש לעשות התרמה למקרה של הפסד או פסילה.

בתום כל שלב ואף באמצע כמו לאחר פסילה, יש לעשות שיח על הפעילות ולשאול כיצד הרגישו? מה נדרש מהם כדי להצליח? האם הם הרגישו שהיה שיתוף פעולה? האם היו האשמות, ואם כן, האם זה מקדם? מה עבד להם טוב ומה פחות? האם פיתחו שיטה שתסייע להם? כיצד נעזרו זה בזה? האם הם הצליחו לעודד ולדרבן אחד את השני?

ציוד נדרש: ניתן לעשות במרחב של כיתה אך עדיף מרחב קצת יותר גדול כמו מקלט. כיסאות אחד יותר ממספר הילדים. סימון קו ההתחלה וקו סיום.

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

לשים את הכעס בקופסה /זוית ברם

הרעיון לקוח מהאתר מורה באהבה

גיל היעד: כיתות א-ג

מטרות נלוות: שיחה ושיתוף. הקשבה לאחר. פיתוח אמפטיה. שיתוף פעולה.

הנחיות למנחה:

לאחר הצגת הנושא וקריאת הסיפור הילדים מכינים את קופסת הכעס. בקופסה הם שמים פתקים עם תיאור מקרה בו הם כעסו במיוחד. (שרטוט להכנת הקופסה מצורף באתר).

כל אחד מוציא את הפתק שלו ומקריא לחברי הקבוצה.

המנחה מתייחס לכל מקרה בנפרד ונותן משימות לילדים המקשיבים:

1. מצאו בסיפור המקרה או בדרך ההרגעות משהו שאיתו אתם מזדהים או שאותו אתם אוהבים.

2. בסיום דבריו, הציעו לילד המספר דרך להירגע. אתה יכול ל.....

המנחה מנהל שיחה עם הילד המציג את המקרה שלו ומעלה את השאלות הבאות:

מה הייתה התגובה הגופנית – איפה הרגשת את הכעס בגוף?

איך התנהגת באותו מקרה? האם אתה שלם עם התנהגות זו או האם בדיעבד היית בוחר בהתנהגות אחרת? מה הרגיע אותך? מה עוד יכול להרגיע אותנו?

בסיום כל סיפור האישי, המנחה נותן מקום לילדים המקשיבים לשאול שאלות, לספר עם מה הזדהו,

לקשר למקרה שלהם, להציע דרכים להירגע.

לסיום הפעילות המנחה מבקש מהילדים לומר מה הם למדו מחבריהם והאם הם חושבים שישתמשו בדברים שלמדו. אפשר גם להמציא משפטים מנצחי כעס ולכתוב אותם.

המנחה יכול לתרגל עם הילדים נשימות וללמד אותם להיעזר בהן כדי להירגע.

משימת חוקר: נסו להשתמש בדרכים שלמדם בפעם שתתקלו במקרה מכעיס וספרו עליהם בפגישה הבאה.

ראיינו את ההורים שלכם וגלו מה עוזר להם להירגע

גלגל הרגשות שלי / זוית ברם

גיל היעד: כיתות א-ד

מטרות נלוות: הקשבה לאחר, זיהוי שונה ודומה, זיהוי ובחירת רגשות המאפיינים כל ילד.

ניתן להשתמש בתחילת כל פגישה בגלגל הרגשות במקום בקלפי הרגשות, כאשר הילדים מסמנים באטב את הרגש המתאים להם לאותה פגישה.

הנחיות למנחה: המנחה מקריא את הספר "הימים הצבעוניים שלי" (אפשרי שהתלמידים יקראו בתורות דפים מהספר). המנחה מוודא שהילדים הבינו את הרעיון של ביטוי הרגש בצבע. הדיון חושף את הדומה והשונה אצל הילדים – איזה צבעים מתקשרים לרגשות השונים, מה זאת אומרת להרגיש רבגוני?

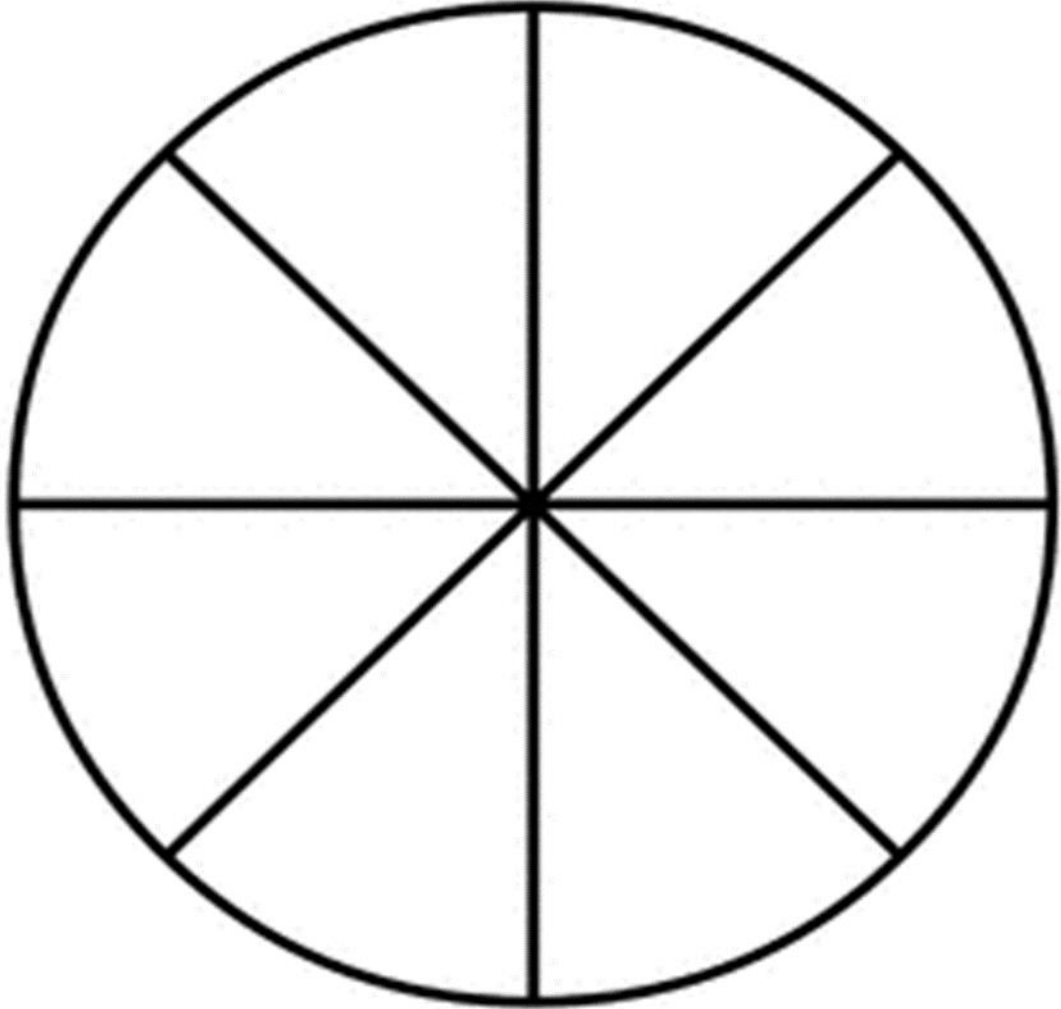
לאחר חלוקת הדפים המנחה מבקש מהתלמידים לבחור רק 8 רגשות עיקריים (מתוך 13) המאפיינים כל אחד, להתאים להם צבע ולצבוע את גלגל הרגשות בצבעים הנבחרים. אחרי שהתלמידים מדביקים את הפרצופונים, הם מקבלים אטב ומסמנים בו את הרגש העכשווי.

ילדי כיתה ד' יכולים באותה הזדמנות ללמוד את שמות הרגשות באנגלית.

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

מתי"א שדות דרום השרון,
 מושב גן חיים, מיקוד 4491000
 matiadsharon@gmail.com
 טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

How Are You Feeling?		 Happy
 Sad	 Scared	 Mad
 Calm	 Embarrassed	 Sick
 Tired	 Frustrated	 Silly
 Bored	 Proud	 Confused

go4book

Find more resources at <https://go4book.com>

כתב סתרים חושף רגשות/ רוני אילוז

מטרת הפעילות: עבודה משותפת של כל חברי הקבוצה למטרת פיענוח כתב סתרים וביצוע המשימות הניתנות בו. המשימה מהווה מעבר בצורת משחק חווייתי מהנושא שעבדנו עליו עד כה בקבוצה (שיתוף פעולה ועבודת צוות) לנושא הרגשות – הצגת מגוון רגשות, שיום הרגשות, מיקום על סקאלה (המשך עבודה על נושא הרגשות יהיה במפגשים הבאים, זה הפתיח).

גיל היעד: כיתה ג-ו

מטרות נלוות: פיתוח היכולת לשיתוף פעולה ועבודת צוות בין חברי הקבוצה, פיתוח היכולת לשיום רגשות וזיהוי עוצמת הרגש, חשיפה למגוון רגשות של חברי הקבוצה.

הנחיות למנחה בנוגע לדרך ההפעלה: הפעילות מתאימה לקבוצה בשלב התפתחות תואם ל"שלב העבודה והאינטימיות" / השלב השלישי בהתפתחות הקבוצה (ע"פ חלי ברק שטיין). נדרשות מיומנויות של שיתוף פעולה ועבודת צוות ונדרשת פתיחות בין חברי הקבוצה להעלאת מגוון רגשות. חשוב לתת לגיטימציה למגוון הרגשות שיעלו, להתייחס לעצמת הרגש ולא לסווג אותו לרגש "טוב" / "רע". להראות למשתתפים שבאותה פעילות יכולים לעלות מגוון רגשות שונים.

חומרים נדרשים: מקרא כתב סתרים (נספח), כתב סתרים (נספח), פתקים וכלי כתיבה לכתיבת הרגשות, סולם רגשות (נספח).

מהלך הפעילות:

-המפגש יתחיל בשיח שיתוף.

משימת כתב סתרים: כל אחד מחברי הקבוצה מקבל חלק מכתב סתרים. על הקבוצה לפענח את כתב הסתרים ולבצע את המשימה הכתובה בו. כאשר אסור לחברי הקבוצה לדבר אחד עם השני במהלך הפענוח. תוכלו לכתוב כל משימה שתרכו, אני בחרתי שתי משימות: האחת, ללכת למזכירות ולהחתים את המזכירה על כתב הסתרים והשניה, לאסוף בחצר ביה"ס עלים מחמישה סוגים שונים. המשימות עצמן פחות משנות, הן אמורות לזמן הנאה ולהיות ברות ביצוע בזמן קצר יחסית.

שיח אודות הרגשות שעלו אצל כל אחד מהמשתתפים במהלך ביצוע המשימה: כל משתתף יקבל מספר פתקים וכלי כתיבה. כל משתתף יכתוב את הרגשות שעלו לו במהלך הפעילות, כאשר בהנחיה שלי כל פעם הצגתי שלב פעילות אחר במפגש (בשיח השיתוף יכולים לעלות רגשות של שמחה על המפגש, סקרנות לקראת המשימה, רגשות שונים שהמשתתפים מגיעים איתם למפגש, בזמן הפענוח יכל להיות תסכול, סקרנות, כעס על זה שאסור לדבר. בזמן ביצוע המשימה יכלה להיות שמחה, התרגשות, אכזבה שזאת המשימה...).

שיח רגשי: כל משתתף יציג את הפתקים שלו וימקם אותם על סולם רגשות בסקאלה של 1-10. כלומר, באיזו עוצמה הרגשתי תסכול / סקרנות / שמחה וכו'.

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

בשיח יש להראות למשתתפים שפעילות מסוימת יכולה להעלות רגשות דומים /
שונים אצל חלק מהמשתתפים.

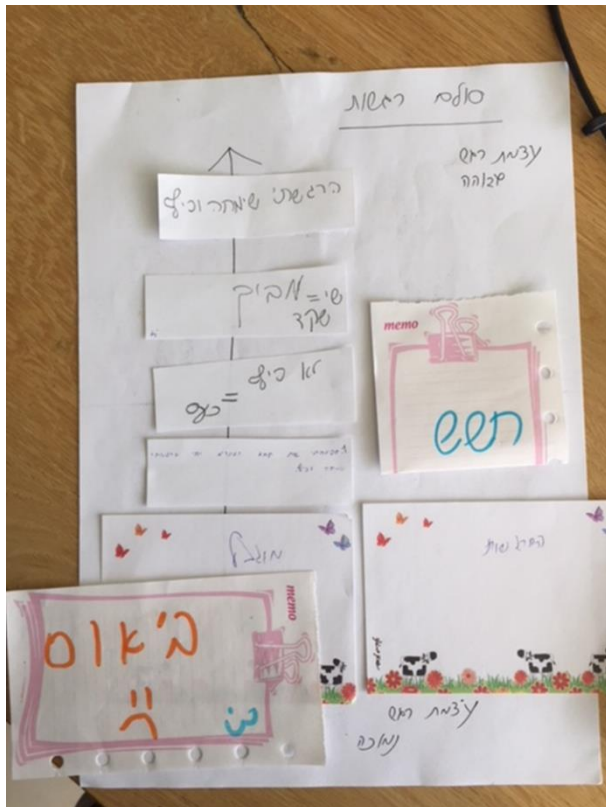
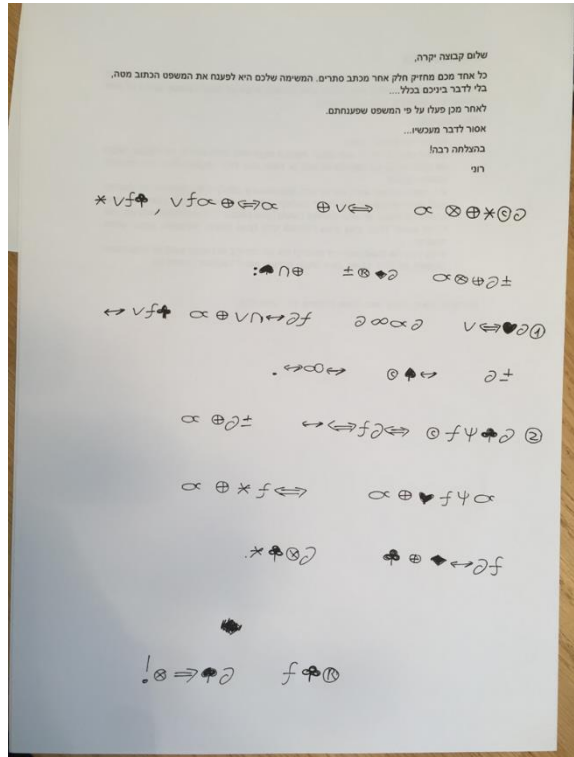
-סיכום ומשוב מתוק: אפשר לבחור להראות את הדומה בין חברי הקבוצה ולשאול
ציין רגש שדומה בינך לבין אחד החברים, או להפך לשאול האם יש רגש שציין אחד
החברים, בפעילות מסוימת, שהפתיע אותך...

-יש לציין שזו משימה שמהווה רק פתיח לשיח הרגשי, נדרש פיתוח הנושא במפגשים
הבאים.

$\leftrightarrow = \text{ה}$	$\spadesuit = \text{ד}$	$\heartsuit = \text{ג}$	$\diamond = \text{ב}$	$\clubsuit = \text{א}$
$\oplus = \text{י}$	$\otimes = \text{ט}$	$\cap = \text{ח}$	$\infty = \text{ז}$	$f = \text{ו}$
$\psi = \text{ס}$	$*$	$\infty = \text{מ}$	$\partial = \text{ל}$	$\otimes = \text{כ}$
$\Rightarrow = \text{ר}$	$\Downarrow = \text{ק}$	$\textcircled{R} = \text{צ}$	$\textcircled{C} = \text{פ}$	$\pm = \text{ע}$
			$\forall = \text{ת}$	$\Leftrightarrow = \text{ש}$

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

מגדל כוסות במרוץ שליחים / רוני אילוז

מטרת הפעילות: פיתוח היכולת לשיתוף פעולה בין חברי הצוות

גיל היעד: כיתה ג-ו

מטרות נלוות: פיתוח יכולת התכנון ובקרת תכנון מול ביצוע, הנאה מפעילות ספורטיבית, התמודדות עם כעס ותסכול (המגדל נופל לא מעט והזמן נגמר).

הנחיות למנחה בנוגע לדרך ההפעלה: יש להדגיש את חשיבות שיתוף הפעולה, חשיבות התכנון ואיך בוצע התכנון. זו משימה מאוד מהנה ויחד עם זאת יש להתכוון למקרים של כעס ותסכול, ילדים שמתקשים להתמודד עם אי הצלחה במשימה. להתייחס לכל אלה בשיח.

חומרים נדרשים: כוסות חד פעמיות, מקלות רופא, סטופר.

מהלך הפעילות:

- מציגים לקבוצה את הוראות המשחק: עליכם לבנות מגדל כמה שיותר גבוה וכמובן יציב בעזרת הכוסות והמקלות. כל חברי הקבוצה עומדים בטור ובמרוץ שליחים כל פעם חבר אחד יכול להניח כוס אחת ומקל אחד. לרשותכם 2 דקות תכנון וחמש דקות לביצוע (המנחה אחראי על הזמנים ומוודא אותם בעזרת סטופר).
- מתכננים ומבצעים את המשימה ובוחנים את גובה המגדל שהתקבל.
- שיחה: לשאול את המשתתפים על מידת שיתוף הפעולה (אפשר לשאול מ 1 עד 5 עד כמה לדעתך הקבוצה שיתפה פעולה? האם כולם לקחו חלק בפעילות?), על אופן התכנון (האם אחד קבע לכולם? האם היתה התייעצות? האם כל אחד הרגיש שיש לו מקום להביע את דעתו?).
- ביצוע חוזר: שוב נותנים לקבוצה 2 דקות תכנון וחמש דקות ביצוע. מתכננים ומבצעים את המשימה ובוחנים את גובה המגדל שהתקבל. (בשלושת הקבוצות שביצעת את המשימה בפעם השניה התקבל מגדל גבוה יותר).
- שיחה: להשוות את התכנון הראשון והשני, לשים לב מדוע היה שוני ביניהם. להשוות את גובה המגדל שהתקבל, לשים לב מדוע היה שוני ביניהם. להדגיש את חשיבות התכנון, שיתוף הפעולה, מתן מקום לכל קול של משתתף.
- סיכום ומשוב מתוק: אפשר לשאול על מידת השיתוף של כל אחד, על שיתוף הפעולה, על התחושות של המשתתפים בפעם הראשונה לעומת הפעם השניה ועוד...

שמות ביצירה ותנועה- היכרות ראשונית/ בת שבע

המטרה העיקרית: היכרות אישית בין חברי הקבוצה דרך יצירה וביטוי מילולי ותנועתי

גיל היעד: לכל הגילאים

מטרות נלוות: הבעה אישית יצירתית, השתתפות ושיתוף, הקשבה, קשר עין, יצירה קבוצתית משותפת.

הנחיות למנחה: המנחה יציג את הפעילות באופן חווייתי, תוך מתן דוגמא אישית שלו. כל תלמיד יכול לבחור מגזרת נייר וצבעים לפי טעמו האישי. למי שמתקשה אפשר לעזור לו או, לתת לו את המרחב ולאפשר לו להשתתף לפי הקצב האישי שלו.

חומרים נדרשים: מגזרות נייר בצורות שונות ומגוונות, עפרונות/טושים/צבעים .

הפעלה: המנחה מדגים, אומר וכותב את שמו על מגזרת הנייר בשני אופנים:

השם המלא ברצף באופן ברור ובצבע אחד. לדוגמא רועי. (ראה למטה)

חלוקת השם לפי צלילים כל צליל בצבע שונה, לדוגמא- השם המלא רועי וחלוקתו רו - עי. לכל צליל בשם, מצטרפת תנועת גוף, ל- רו תנועה אחת ול- עי תנועה שנייה, שתי תנועות לשם רועי .

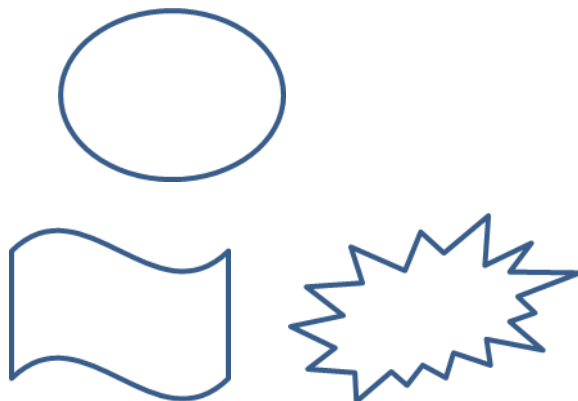
כל תלמיד כותב באותו אופן את שמו ומציג את עצמו לפי חלוקת השם, צליל ותנועת גוף.

כל הקבוצה, המנחה והתלמידים ברצף מציגים ומבצעים את שמותיהם ותנועותיהם .

דגשים למנחה: עבודה לפי הכללים, הצגת השם באופן מכבד ותנועות גוף מכבדות תוך שמירה על מרחב אישי. אפשר להשתמש ביצירה המשותפת, כברכת שלום בתחילת או בסיום כל מפגש בהתאם לגיל המשתתפים .

דוגמא לתנועות בישיבה ליד השולחן, תנועות קטנות כמו: הפניית ראש, הושטת כף יד, הרמת כתף, חיבוק עצמי, אצבע צרידה ועוד. בעמידה במעגל תנועות גדולות כמו: קפיצות שונות, הטיית גוף, תנועות ידיים בכל מיני וריאציות ועוד.

דוגמא למגזרות

תמונות מספרות רגשות / בת שבע

הנושא - זיהוי רגשות

המטרה העיקרית - העמקה בנושא, זיהוי רגשות לפי שפת גוף והבעת פנים.

גיל היעד - מכתה ג'

מטרות נלוות - פיתוח יכולת בחירה, איפוק וויתור לאחר, זיהוי הרגש, יכולת חיקוי והבעה אישית.

הנחיות למנחה - פיזור התמונות על הרצפה יתבצע במרחק סביר בין תמונה לתמונה, לאפשר שמירה על מרחב אישי בעת הפעילות. הבחירה חופשית תוך תשומת לב להנחיה ולכללים.

חומרים נדרשים - תמונות מגוונות בנושא רגשות: כעס, שמחה, פחד, עצב (ניתן להוסיף רגשות לפי יכולת ההבנה ומותאם לגיל) ומוזיקה שקטה מתאימה.

הפעלה - שיחה מקדימה – חזרה על נושא רגשות. (מתוך הספר "איך אתם מרגישים?" דליה בר-אל). הנחת התמונות על הרצפה. הסבר, כל תמונה מביעה רגש ואת הרגש אנו מזהים לפי הבעת הפנים ולפי שפת הגוף. המנחה מדגים את הפעילות - הפעלת המוזיקה, קצב ההליכה בין התמונות מותאם למוזיקה. בעת הפסקת המוזיקה עומדים ליד התמונה הנבחרת ומבצעים את הפוזיציה לפי התמונה המספרת את הרגש. אומרים מהו הרגש שמביעה התמונה ומחברים סיפור קצר המתאים לתמונה המספרת.

(ניתן לבצע מספר פעמים תוך חשיפה למספר תמונות המביעות רגש)

דגשים למנחה – לפני הפעילות לתת לתלמידים לנוע בין התמונות להתבונן בהם ולהכיר אותם.

בהמשך אפשר לעבוד בזוגות (מתוך בחירה או הזמנה ומרצון), לבחור שתי תמונות ולספר סיפור משותף. אפשר לעזור ולתווך בעת הצורך.

דוגמא לתמונות מספרות

העברת פעילות חוויתית לכיתת האם על ידי חברי הקבוצה/ לילך ליכטנפלד לוזון

גיל היעד של הפעילות: כיתות ב'-ד'

מטרות נלוות עליהן הפעילות נותנת מענה: עידוד שיתוף פעולה בין חברי הקבוצה, פיתוח יוזמה חברתית וחיזוק תחושת השייכות.

הנחיות למנחה: הפעילות כוללת שני מפגשים מקדימים כדי להחליט האם מבצעים את הפעילות לכיתה, קביעת התוכן והכנתו ומפגש אחד של הפעילות עצמה. יש להקשיב לרצונות התלמידים בקבוצה, לא בכל קבוצה התלמידים רוצים/ יכולים להעביר פעילות לכיתה. כדאי לבצע סימולציות במפגש מקדים (של פתיחת הפעילות), לעזור לתלמידים במהלך הפעילות בעיקר בארגון ומיקוד תלמידי הכיתה.

יש לתאם ולעבוד בשיתוף פעולה מול המחנכת – לברר האם ניתן לקיים את המפגש הכיתתי, מתי ואיך. ניתן לתת לילדים בקבוצה להכין את המשימות במפגשי אחר הצהריים.

חומרים נדרשים: על פי החלטת חברי הקבוצה

הפעלה: על חברי הקבוצה לבחור 3-4 פעילויות שהם עברו במהלך השנה ולהעבירם לחברי הכיתה תוך כדי התאמת הפעילות לכיתה שלמה.

הכיתה מחולקת ל-5-6 קבוצות (כ- 5 תלמידים בקבוצה) שמתחרות בינהן.

כל קבוצה מקבלת ניקוד על המשימות אותן היא מבצעת.

הפעילויות שנבחרו: - חיפוש נרות צבעוניים בחצר בית הספר (על גודל השטח לחיפוש להיות מותאם) כאשר כל קבוצה מחפשת צבע אחר. החיפוש מתבצע בזמן קצוב (5-7 דקות) והניקוד לפי מספר הנרות שנמצאו.

- בינגו רגשות – תלמידי הקבוצה הכינו מראש כרטיסיות בינגו של רגשות (לוחות של 3*4).

- משחק "בלי מילים" מהתכנית "הכל הולך" אשר בו על התלמידים לזהות מילה/ ביטוי שאחד התלמידים מקבוצתם מציג להם. אופן המשחק היה סבב בין הקבוצות. (תלמידי הקבוצה הכינו מראש את רשימת המילים)

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

"ציפור הנפש" / לילך ליכטנפלד לוזון

הפעילות: "ציפור הנפש"

גיל היעד של הפעילות: כיתות ב'-ד'

מטרות נלוות עליהן הפעילות נותנת מענה: הכרות עם מגוון רגשות, זיהוי רגשות והבעתם, הקשבה לאחר ופיתוח שיח בנושא רגשות.

הנחיות למנחה: קריאה של הסיפור או הקרנה שלו דרך המחשב. ניתן לעצור את קריאת הספר לאחר המשפט "ציפור ששמה ציפור הנפש, והיא מרגישה כל מה שאנו מרגישים". ולנהל שיחה קצרה בנושא "מה אנו מרגישים".

חומרים נדרשים: - ספר "ציפור הנפש" / מיכל סנונית או מצגת של הסיפור.

- בריסטול עם ציור של לב שבתוכו התלמידים יבצעו את הפעילות.

- טושים / מספריים.

הפעלה: הקראת הסיפור לילדים. שיח על הרגשות אותם אנו מכירים. כל ילד מקבל בריסטול וכותב/ מצייר איזה רגשות הוא בוחר להוציא מתוך המגרה. בסיום הילדים יציגו את הלב שלהם וישתפו ברגשותיהם (רשות)

שיחה מסיחה / שרית מנור

נושא: טיפוח הקשבה

גיל היעד: מתאים ליסודי וחטיבה.

מטרה: להמחיש בצורה קיצונית מצב של חוסר קשב.

ציוד והכנה: להכין פתקאות כמספר המשתתפים בקבוצה ועליהם שמות נושאים יומיומיים הרחוקים מאד זה מזה, דוגמאות: מבחן בהיסטוריה, מעבר דירה, אחי חוגג בר מצווה, היום אני בייבי סיטר, אני מתנדב בעמותת "רעים".

מהלך הפעילות:

א. כל משתתף מקבל פתק אחד והמדריך מסביר שעל כל אחד לשנות את נושא השיחה לנושא הכתוב על הפתק שלו. אסור לצעוק בלי סיבה, אלא צריך להתייחס לדברים שנאמרו ולנסות להמשיכם, כל אחד לכוונו שלו. כשהמורה תיתן את האות מתחילים לשוחח. די מהר תתפתח שיחה צעקנית ומחוסרת קשב היכולה להיות דומה לשיחה הבאה:

- אני מקווה שלא אכשל במבחן בהיסטוריה, זה יהיה לא נעים.
 - אני לא רוצה לאכזב את הוריי לקראת חגיגת בר מצווה של אחי.
 - היום אני בייבי סיטר, ארוויח כסף ואוכל לקנות לי כמה בגדים ו...
-אנחנו עוברים דירה השבוע, הרבה עבוד....
 - אני מתנדב בעמותת "רעים".
- וכך הלאה. לסיום אפשר לשאול את המשתתפים אם לדעתם, שיחות בקבוצה שונות בהרבה מן השיחה "המטורפת" של משחק זה.
- ב. המחשה זו תהיה חזקה בהרבה יותר אם המנחה יקליט את השיחה וישמיע אחר כך למשתתפים.

דיון בקבוצה:

- במה דומה ובמה שונה שיחה זו מהשיחות שמתקיימות בדרך כלל בקבוצה שלנו?
- כיצד תגדירו שיחה טובה בקבוצה?
- מה תורם לשיחות שלנו להיות טובות?
- מה מפריע לשיחות שלנו להיות טובות?
- כדאי לנסח כללים שיתרמו לקיומה של שיחה טובה בקבוצה ולתלות על הקיר.

אני מקווה שלא אכשל במבחן בהיסטוריה, זה יהיה לא נעים.

אני לא רוצה לאכזב את הוריי לקראת חגיגת בר מצווה של אחי.

היום אני בייבי סיטר, ארוויח כסף ואוכל לקנות לי כמה בגדים ו...

אנחנו עוברים דירה השבוע, הרבה עבוד....

אני מתנדב בעמותת "רעים".

יצירת חוזה / שרית מנור

נושא: קביעת נהלים להתנהלות בקבוצה

גיל היעד: יסודי/חטיבה

מטרה: יצירת חוזה מעבירה מסר של בטחון, קביעות ומסגרת ברורה הידועה מראש. החוזה כולל יסודות שונים הקשורים למערכת היחסים בקבוצה, מערכת היחסים עם המנחה, מחויבות לנושא, גמישות בנושא, אחריות, ציפיות מהמנחה, מהקבוצה, תרבות דיון, לוח זמנים, צורת העבודה, יציאה מהשיעור, אוכל, איחורים.

ציוד והכנה: דפי בריסטול גזורים לשניים ובהם כתובים ההיגדים, אפשר לכתוב על משטחי הפיצה (מחזור), אפשר להדפיס את ההיגדים (מצ"ב).

מהלך הפעילות:

אפשרות א':

על הרצפה יפוזרו כרטיסים במרכז החדר וכל משתתף בתורו יבחר כרטיס אליו יתייחס. בתום ההתייחסות יוחזר הכרטיס. לאחר מכן יתקיים דיון במליאה ויערך חוזה קבוצתי.

אפשרות ב':

אותה רשימת כרטיסים כמו באפשרות א'. הכרטיסים יפוזרו במרכז החדר. כל תלמיד יבחר היגד אחד או יותר וישלים אותו/אותם בכתב. הפתקים יונחו במרכז החדר ולאחר מכן כל תלמיד ירים בתורו באופן אקראי דף ויקריא את הכתוב. יתקיים דיון במליאה כאשר בסוף התהליך יערך חוזה קבוצתי. בסיכום הפעילות ירשמו כללי החוזה המוסכמים על חברי הקבוצה והם ילוו את הקבוצה לאורך התהליך.

להלן ההיגדים:

- אני מצפה מעצמי ש...
- אני מצפה מהבנות בקבוצה ש...
- אני מצפה מהבנים בקבוצה ש...
- אני מצפה מהמנחה ש...
- אני מצפה מהתוכנית ש...
- לא הייתי רוצה ש...
- יהיה לי קשה אם בקבוצה...
- יהיה לי קשה אם המנחה...
- קשה לי כשמדברים על...
- כשיש לי מה לומר הייתי שמח אילו...
- כדי לקבל את זכות הדיבור הייתי רוצה ש...
- כשאני מדבר על משהו אישי הייתי רוצה ש...
- כשאני מדבר מאוד מפריע לי ש...
- כאשר אני לא רוצה לדבר אני...
- אני רוצה ש...
- חשוב מאוד ש...
- שמישהו מדבר הייתי מצפה מעצמי ש...
- כשלמישהו קשה בקבוצה, הייתי מצפה מעצמי ש...

**אני מצפה
מעצמי ש...**

**אני מצפה
מהבנות
בקבוצה ש...**

**אני מצפה
מהבנים
בקבוצה ש...**

**אני מצפה
מהמנחה ש...**

**אני מצפה
מהתוכנית ש...**

לא הייתי רוצה

יהיה לי קשה
אם בקבוצה...

יהיה לי קשה
אם המנחה...

קשה לי כשמדברים על...

כשיש לי מה
לומר הייתי
שמח אילו...

כדי לקבל את
זכות הדיבור
הייתי רוצה
ש...

כשאני מדבר על
משהו אישי
הייתי רוצה ש...

כשאני מדבר
מאוד מפריע לי
ש...

כאשר אני לא
רוצה לדבר
אני...

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

אני רוצה ש...

חשוב מאוד
ש...

כשמישהו
מדבר הייתי
מצפה מעצמי
ש...

כשלמישהו
קשה בקבוצה,
הייתי מצפה
מעצמי ש...

"גשר תלול" / נעמה רדב

מטרת הפעילות: לבנות גשר אשר בעזרתו חברי הקבוצה עוברים מנקודה א' לנקודה ב'.

גיל היעד: 6 ומעלה.

מטרות נלוות:

- ✓ התארגנות למשימה באמצעות שיח המוביל להסכמה משותפת.
- ✓ שכלול פתרון בעיות ומציאת אסטרטגיות לשם השגת הפתרון.
- ✓ למידה משמעותית דרך הנאה.
- ✓ חיזוק הביטחון העצמי.
- ✓ שיפור ושכלול אופן העבודה בשיתוף פעולה.

הפעלה: כל חבר קבוצה מקבל חצי בריסטול A4 למעט חבר אחד. המשימה שלהם למצוא את האסטרטגיה המתאימה כך שכל חברי הקבוצה יעברו מנקודה א' לנקודה ב' אך ורק באמצעות הליכה על הבריסטול. כשחבר קבוצה מתקדם מבלי לעמוד על הבריסטול כל הקבוצה מתחילה מחדש.

חומרים נדרשים: חצאי בריסטול A4 (עדיף מנוילן).

הנחיות למנחה בנוגע לדרך ההפעלה:

בזמן ההתארגנות למשימה יש לשקף את הסיטואציה על מנת להציג את דרכי השיח הבאים לידי ביטוי ולהוביל לשינוי השיח ליעיל ומותאם. כמו כן, בזמן השיח ישנם ילדים המציעים רעיונות אך לא שומעים אותם או שלא ניתנת להם הזדמנות להסביר אותם. תפקיד המנחה להדהד ולתווך את רעיונותיהם ולתת להם תוקף כך שחברי הקבוצה יתייחסו לרעיונות השונים. בתום הפעילות רצוי לנהל דיון על דרכי ההתארגנות והשיח וכן להתייחס לסוגיות שעלו ולשאול האם הייתה הסכמה משותפת? האם התייחסו לכל הרעיונות שהוצעו? אם לא למה לדעתם לא? האם תוך כדי הפעילות חברי הקבוצה תמכו וחיזקו אחד את השני? האם היו משנים את התנהלותם ואיך? וכו'.

משימת חוקר: הילדים יקבלו פתק עם שם חבר הקבוצה בו יכתבו את הפעולות הטובות שעשה בזמן הפעילות (מצורף בנספחים).

משחק מסלול / נעמה רדב

מטרת הפעילות: כל שחקן בתורו מטיל קובייה ומתקדם, הראשון שמגיע לסוף המסלול מנצח.

גיל היעד: 4 ומעלה.

מטרות נלוות:

- ✓ התארגנות למשימה באמצעות שיח המאפשר הכרות מעמיקה.
- ✓ מעודד יכולות TOM- היכולת לראות את האחר כשונה ממני; בעל צרכים, רצונות, רגשות ומחשבות שונות משלי.
- ✓ למידה משמעותית באמצעות יצירה והנאה.
- ✓ חיזוק הקבוצה כיחידה אחת המורכבת מיחידים.
- ✓ שיפור ושכלול אופן העבודה בשיתוף פעולה.

הפעלה:

ההפעלה מתחלקת לכמה שלבים:

שלב ההכנה - כל אחד מהילדים מספר מה הוא אוהב, ואז בודק עם השני האם גם הוא אוהב את אותו הדבר או לא. רק דברים שכל חברי הקבוצה אוהבים זוכים לסימן של לב, ודברים שרק אחד מהם אוהב זוכים לסימן של לב עם איקס עליו כי זה לא משותף לשניהם. לאחר השיח ומציאת מאכלים אוהבים ולא אוהבים מסרטטים מסלול מפותל ועליו מציירים את המאכלים (מומלץ לניילן את המסלול).

שלב התכנון - משוחחים על כללי המשחק. מהי דרך ההתקדמות כשמגיעים למאכל אוהב ולא אוהב. למשל, מאכל אוהב-מתקדמים צעד אחד, מאכל לא אוהב- חוזרים 2 צעדים אחורה.

שלב הביצוע - בוחרים חיילים, תורות, מטילים קובייה ומתחילים לשחק (ניתן גם לשחק עם חייל אחד וכך יש לכל השחקנים מטרה משותפת אחת).

כמובן שאפשר להכין מסלול צורות, פריטים מתוך קטגוריה מסוימת ועוד כיד הדמיון ותחומי העניין של הקבוצה.

חומרים נדרשים: בריסטול A3, טושים, חיילים וקובייה.

הנחיות למנחה בנוגע לדרך הפעלה:

בשלב ההכנה של המשחק יש לשים לב שכל חבר קבוצה מספר מה הוא אוהב ומה לא אוהב. לזכור לשקף את הסיטואציה על מנת להציג את דרכי השיח הבאים לידי ביטוי ולהוביל לשינוי השיח ליעיל ומותאם. כמו כן, בשלב זה ישנם ילדים המתקשים לשלוף מאכלים. ניתן להציע להם לתאר את המאכל לשם סיוע בשליפת המילה או תיקון הכשל התקשורתי (כשאני מתאר האחר יכול להבין ולעזור בשליפה וכך התקשורת ממשיכה ולא נקטעת). כמו כן, המנחה מהדהד את השונות בדעות שיש בין חברי הקבוצה ומאפשר להביע דעות אלו על המאכלים באופן שונה.

משימת חוקר: הילדים יקבלו טבלה ריקה של כלים ומצרכים. הילדים יבחרו מאכל אחד שכולם אוהבים וימלאו את הטבלה בהתאם, בציור או בכתב בהתאם לגיל. (בהמשך, במידה וניתן להכין את המאכל-עשו זאת!) (מצורף בנספחים).

כוחן של מילים-מילים מקרבות/נופר שאול

מטרת הפעילות: חשיפה לרגישות ואמפתיה. מהן מילים טובות, כוחן וכיצד מפשיעות עלינו, כמה חשובות ומעצימות.

גיל היעד של הפעילות: ג-ה

מטרות נלוות:

התלמידים יבחינו בין מילים חיוביות למילים היוצרות אווירה שלילית.
התלמידים יחמיאו לחבריהם במילים טובות תוך התייחסות למיקוד המילה הטובה.

חומרים נדרשים:

מחשב ומקרן- להצגת סרטון.

כרטיסיות מילים.

פתקים לכתיבה ומעטפות.

הפעלה והנחיות:

פתיחת שיעור-

צפייה בסרטון : <https://www.youtube.com/watch?v=-GgOyKfVeNI>

להקה של צפרדעים טיילו להם ביער, לפתע נפלו שני צפרדעים לתוך בור עמוק מאוד. כל שאר הצפרדעים התגודדו יחד סביב הבור. שני הצפרדעים התעלמו מהצעקות והסימנים של חבריהם מלמעלה וניסו לקפוץ החוצה בכל כוחם, בשעה שהצפרדעים שמחוץ לבור ממשיכים לצעוק להם ולסמן להם בכל מיני דרכים עם הידיים שאין להם סיכוי... "בחיים לא תצאו מכאן..." אחד הצפרדעים שמע בעצתם של הצפרדעים, ונעמד חסר ניסיונות בקרקעית הבור. הצפרדע השני, לא ויתר, הוא ניסה והמשיך בכל כוחו בשעה שהצפרדעים מסמנים לו בתנועות וצועקים מפתח הבור "חבל על המאמץ... אין לך שום סיכוי בעולם..." "הפסק את המאמץ והסבל שלך, ופשוט תמות".
בכל זאת הצפרדע המשיך לנסות, הוא קפץ ואפילו התאמץ יותר... ובסופו של דבר, הוא נתן ניתור שהצליח לצאת החוצה מהבור. כשהוא יצא החוצה, שאלו אותו חבריו הצפרדעים :

"איך עשית את זה? הבור היה ממש עמוק..." מסתבר כי הצפרדע חירשת, הוא לא שמע מה אומרים לו, ובטעות פירש את קריאותיהם הנרגשות כמילות עידוד...
תליית פתקים על הלוח בהן מילים שונות. (נספח א) מזמינים את התלמידים למיין את המילים למילים טובות, מחמאות, ולמילים שאינן מחמאות, תוך כדי פירוט על מדוע זה מחמאה ומה זה מבטא, וכן במילים שאינם מחמאות מדוע אינן מילים מקרבות.

התייחסות למילים ומשמעותן : כיף לשחק איתך, אתה מוצלח בחשבון, החולצה שלך יפה- אלו מחמאות. כאשר שומעים משפט זה מאוד מחזק, מאוד נעים לשמוע ומשמח. מחמאות ממוקדות האומרת במפורט את הדבר הטוב.

תודה- אינה מחמאה, אלא מילת הודאה.

איזה מכנסיים, תתחדש- אלו אינן מחמאות מדויקות. כדי להוסיף מחמאה נוסף משהו נעים שיביע את ההתייחסות לדבר החדש או יתאר את המכנסיים.

אתה לא תצלית, מכוער, אתה אדום כמו עגבנייה- ההיפך הגמור ממחמאה, אלו מילים לא נעימות, יוצרים אווירה שלילית.

שיח על מהי מחמאה, מהי מילה לטובה, מחמאה כמשהו חיובי ונעים אשר ממוקד ומלווה בקשר עין.
ולעומת זאת, מילה שאינה מחמיאה ואילו תחושות היא מעוררת.
המורה ישאל את התלמידים אם מישו רוצה לשתף במחמאה שקיבל ועשתה לו טוב ולחשוב כיצד השפיעה עליו.
המורה יפתח בדוגמא: בלימודים לקחתי אחריות על דבר מסויים וקיבלתי מהמורה מחמאה שאני מאוד מאורגנת ואחראית.
ההשלכה: הרגשתי שאני מסוגלת לעשות את הדברים, קיבלתי כוח להמשיך ולהשקיע במה שעשיתי.
כל תלמיד מקבל שני פתקים, בכל פתק יכתוב מחמאה לשני תלמידים בקבוצה- על כל דף בנפרד.
כל אחד מכניס למעטפה של כל תלמיד את הפתק.
לבסוף המורה מחלקת לתלמידים את המעטפות. כולם יושבים וקוראים את המחמאות שקיבלו. עורכים סבב בו התלמידים משתפים במחמאות אחת שקיבלו בפתקים שנגעה לליבם או לחילופין משתפים במשהו שלוקחים איתם מהשיעור.

את חמודה	תודה	תתחדש
איזה מכנסיים	אתה אדום כמו עגבנייה	איזה ריח
מכוער	אתה מוצלח בחשבון	כיף לי לשחק איתך
אתה לא תצליח	נהנתי לשוחח איתך	הנעלים שלך ישנות
יש לך לב זהב, אתה תמיד נותן מעצמך לאחרים	איזה חיוך	את חזקה

המסר הכפול/נופר שאול

מטרת הפעילות: חשיפה לציניות, מסר כפול. החברה בה אנו חיים מתנהלת בחלק נכבד מהיום יום בשימוש ציני. עלינו לנסות להבין ולקבל ציניות ואף להשתמש בה.

גיל הפעילות: ה-ח

מטרות נלוות: התלמידים יבחינו בין מסר פשוט למסר כפול שני פניו

התלמידים יעשו שימוש במסרים כפולים.

חומרים נדרשים:

עיתונים, מגזין, תמונות מסר כפול.

הפעלה והנחיות:

בתחילת השיעור, הצגת תמונות ובהן בלוני שיח. תמונות הממחישות מסר כפול ותמונות בהן אין מסר כפול. זאת לצורך השוואה והדגשת השוני ביניהם: לדוגמא-

"רועי, אני רואה שהכלב שלך ממש שמח לראות אותי"

"השמיים ממש בהירים היום. איזה יום יפה לצאת לטיול"

עבודת אבחנה בין מסרים כפולים ולא להאליה שאינם, מיון התמונות והסבר מילולי לכל תמונה.

שיח על ציניות, למה לדעתם בני אדם משתמשים בציניות, במה היא עוזרת לנו, מתי היא מתאימה ומתי פחות.

שימוש ציני בכיתה, בשיח, בין התלמידים והמורה.

לאחר מכן, על התלמידים לחפש תמונות בהן הם יכולים "לדובב" את התמונה ולהציג לנו מסר כפול, ציניות בתמונה. (שימוש במגזים עיניים ובקומיקס)

גזירת תמונות והכנת בלוני שיח, ליצירת כרטיסיות תמונות חדשות בהן מסר כפול.

הכנת עוגיות/אור מולר

מטרה- פתרון בעיות בתוך קבוצת חברים.

גיל היעד של הפעילות – 3-4.

מטרות נלוות עליהן הפעילות נותנת מענה:

מתמטיקה: מניית מצרכים עד 5. מספר סודר- מתכון אורייני (מהו המצרך הראשון, שני, שלישי...). חשיפה לסמל מספרי.

הכנה לחיים: התארגנות עצמאית לפעילות, השתתפות פעילה על פי יכולת, שמירה על כללי הקבוצה.

חברתי רגשי: ויתור לחבר, עידוד חבר בעת העבודה והתמודדות עם תסכולים בתוך הקבוצה

כישורים מוטוריים: ישיבה בגב זקוף על כיסא לאורך זמן, ערבוב מוצרים תוך שמירה עם יד תומכת

חינוך לשוני: הקנייה של מילים חדשות: שמות של מצרכים וכלי עבודה, פעולות שונות (בחישה, ערבוב, ללוש וכד') וחשיפה למתכון אורייני בשילוב של מילים וסמלים.

הנחיות למנחה בנוגע לדרך הפעלה: על המנחה לפתוח את הפעילות בשיר לריכוז כל הילדים. בהמשך עליו לשאול את הילדים שאלות מנחות על מנת שהלמידה תהיה משמעותית עבורם. בנוסף, על מנת להשיג את המטרה המרכזית, עלינו "ליצור" בעיות שעל הילדים לפתור אותן בעצמם ואם יש צורך ניתן לתווך להם ברמזים או במתן דוגמה אישית. תנו לילדים להיות עצמאיים בשטח, ארגנו את המצרכים מבעוד מועד במטבח ושילחו אותם להביא אותם באופן עצמאי. למתקדמים אפשר להשאיר את המצרכים במקומם הרגיל מבלי לסדר אותם במטבח קודם לכן.

חומרים נדרשים: מתכון אורייני מנויילן, כל החומרים המופיעים במתכון, טוש מחיק לסמן על המתכון, תנור, קורצני עוגיות.

הפעלה: פתיח- שיר משותף לקבוצת בישול- ניתן להמציא שיר על לחן מוכר.

גוף הפעילות- "מה עלינו להביא? איך נדע? " נתחיל במתכון נסתכל בו ונביא את המצרכים לפי סדר הופעתם ונסמן מה הבאנו. בהמשך נתחיל בהכנת העוגיות, כל ילד בתורו, ניצור בעיות במשך הפעילות והילדים יפתרו בעצמם לדוגמה: יש שתי ביצים מי ישבור אותם?

בסוף הפעילות: נשאל את הילדים מה הם הכי אהבו לעשות? ונשיר של לסיום.

שתילת שתילים בגינה/אור מולר

מטרה- שיתוף פעולה בין חברי הקבוצה.

גיל היעד של הפעילות – 3-4.

מטרות נלוות עליהן הפעילות נותנת מענה:

מתמטיקה: מניית צמחים וכלי עבודה עד 5. מספר סודר- סדר פעולות (מהו הדבר הראשון, שני, שלישי...).

הכנה לחיים: התארגנות עצמאית לפעילות, השתתפות פעילה על פי יכולת, שמירה על כללי הקבוצה, שימוש נכון בכלי העבודה של הגינה.

חברתי רגשי: ויתור לחבר, עידוד חבר בעת העבודה, הקשבה ופירגון.

כישורים מוטוריים: יצירת גומות באדמה בעזרת הידיים או כלי העבודה, גריפת עלים באופן יעיל, הרמה של לכלוך לתוך פח, נשיאת אבנים ממקום למקום.

חינוך לשוני: הקנייה של מילים חדשות: שמות של כלי עבודה ופעולתם (גריפה במגרפה, לחפור גומה, לנקש עשבים).

הנחיות למנחה בנוגע לדרך הפעלה: על המנחה לפתוח את הפעילות בשיר לריכוז כל הילדים. כמו כן, על המנחה לאהוב את תחום הגינון על מנת לעלות את אהדתם של הילדים לתחום. בנוסף עליו לתת דוגמאות להקשבה ופרגון עבור חבר שמצא משהו מעניין בגינה.

חומרים נדרשים: כלי עבודה: מגרפה, את חפירה, שתילים, ומשפכים.

הפעלה: פתיח- שיר משותף לקבוצת גינה- ניתן להמציא שיר על לחן מוכר.

גוף הפעילות- יוצאים לחפש דברים מיוחדים בגינה, כאשר ילד מוצא משהו הוא קורא בקול לשאר חבריו וכולם ניגשים לראות מהו הדבר. בהמשך מוצאים אזור לשתילת השתיל ומתחילים בשתילתם ולסיום משקים במים.

בסוף הפעילות: נשאל את הילדים מה הם הכי אהבו לעשות? ונשיר של לסיום.

דומינו רגשות / הודיה ציוני .

המטרה העיקרית : חשיפה של רגשות ויישומם.

גיל היעד: 5-6 ניתן גם בגילאי טרום חובה .

מטרות נלוות:

- ילדים ידעו לזהות ולשיים רגשות .
- ילדים ישייכו רגשות לעצמם.
- ילדים ימתינו בתור בזמן המשחק.
- ילדים ישחקו על פי כללי המשחק. בסבלנות .

הנחיות למנחה: זהו משחק דומינו רגשות אך מה שמיוחד בו, הוא שילדים הם אלו שיוצרים את המשחק. בתחילת הפעילות ילדים ייצרו את קלפי המשחק איתם ישחקו בהמשך. ניתן לפרק את הפעילות לשני שיעורים . בתחילת הפעילות התלמידים ידביקו רגשות לפי הנחייה המנחה, צריך שכל רגש שיופיע פעמים (רגש של שמחה פעמיים) ובאותו זמן המנחה מסבירה על רגשות תוך כדי דוגמאות. כרטיסיות אלו ישמשו לקלפי המשחק.

חומרים נדרשים: מדבקות של רגשות / ישנה אפשרות להדפיס רגשות וילדים גוזרים, כרטיסיות ריקות, דבק ומספריים.

הפעלה: כל הקבוצה קיבלה לוח של רגשות שעליהם צריכים להתמקד, לאחר מכן הילדים נתנו דוגמאות אישיות עם הרגש שהם בחרו. הסברתי להם את משחק דומינו של רגשות ולכל ילד קיבל רגשות שהוא רצה והדביק אותם ולבסוף יצר משחק דומינו של רגשות שידע לזהות את הרגש ולשיים אותו בצורה נכונה, ובנוסף ילד היעד למד על המתנה בתור ולתת כבוד לחבר במהלך המשחק .

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

מדריך כושר/ הודיה ציוני

המטרה העיקרית: הקשבה לחבר על מנת לרכוש ביטחון עצמי.

גיל היעד 5-6 .

מטרות נלוות: ילדים ישפרו מיומנויות השיח תוך כדי הבעה בע"פ .

ילדים יקשיבו לחבר במהלך המשחק .

ילדים יפתחו דימוי עצמי וביטחון עצמי.

ילדים ישתפו פעולה בקבוצה

ילדים יצרו קשר עין עם חברים .

הנחיות למנחה: המנחה תסביר מה תפקידו של מדריך ומה הוא צריך לעשות ואיך הוא מתייחס לקבוצה בצורה יפה ומכובדת. המדריך שמדבר צריך לצור קשר עין עם הקבוצה תוך כדי שמירה על אחדות הקבוצה וחלוקת תרגילים.

חומרים נדרשים: מתקני חצר , סולם אתגרים , טרמפולינה.

הפעלה: אחד הילדים נבחר להיות מדריך כושר על ידי המנחה או הקבוצה .

המדריך הכושר בוחר את המסלול .

דוגמא :

1. ממגלשה
 2. עלייה לסולם וירידה.
 3. קופצים טרמפולינה 20 פעמיים
 4. הולכים לנדנדה ומתנדנדים על בטן .
 5. קופצים כמו צפרדע 10 פעמיים .
- בסיום המדריך משבח את חברים שסיימו ונותן להם מילה טובה על אחד התרגילים שהם פעלו.

שיתוף בחוויות בעזרת קלפי "דיקסיט"/ נטי גירון

קהל היעד: ילדים מגיל 8 והילך.

ציוד נדרש: קלפי "דיקסיט".

מטרת הפעילות: שיתוף בחוויות אישיות והקשבה לחוויות אחרים תוך התייחסות לתחושותיהם ורגשותיהם.

מהלך הפעילות: "דיקסיט" הינו משחק קופסה ובו יש קלפים עם ציורים שונים, ברובם ציורים דמיוניים שאינם מבוססים על מצבים הגיוניים.

כל תלמיד מקבל 5 קלפים שרק הוא יכול להסתכל עליהם ובמרכז השולחן ישנה ערימה של קלפים מתוכה ניתן לקחת קלף לאחר כל מהלך.

כל ילד בתורו בוחר חוויה שבה הוא מעוניין לשתף את החברים לקבוצה, מחפש קלף מבין הקלפים שיש לו ביד ומציג את הקלף על ידי מושג או היגד שמתארים, לדעתו, את החוויה שאותה הוא עבר.

בשלב הבא, שאר התלמידים מחפשים, מבין חמשת הקלפים שיש להם קלף שלדעתם מתאר הכי טוב את החוויה אותה הציג התלמיד הראשון, מניח את הקלף הפוך כלפי מטה במרכז השולחן ולאחר שכולם הניחו את הקלפים שלהם, מערבבים את כל הקלפים ופותחים אותם באקראי.

בשלב זה אף תלמיד לא יודע מה הקלף של האחר, חוץ מאשר הקלף שהוא הניח.

לאחר שהפכו את הקלפים הילדים צריכים לנחש, כל אחד בנפרד, מהו לדעתו הקלף שאותו בחר הילד הראשון.

אם כולם מצליחים לנחש את הקלף הנכון או אף אחד לא מצליח, הילד הראשון לא מקבל כלל נקודות ושאר הילדים מקבלים נקודה. אם חלק מהילדים ניחשו נכון, כל אחד מהם מקבל נקודה ומספר החוויה מקבל 3 נקודות.

המטרה המשחקית היא לקבל כמה שיותר נקודות.

המטרה החברתית היא שבכל פעם הילד נדרש בסוף הניחושים לספר על החוויה שעבר ובכך ליצור דיון בין הילדים.

(את קלפי המשחק קניתי דרך אתר ebay אך ניתן למצוא את המשחק גם בחנויות בארץ).

פתרון קונפליקטים מחויות שעברנו/נטי גירון

מטרת הפעילות: שיתוף הילדים בקשיים חברתיים שיש להם בבית הספר והקשבה לדרכי פתרון ומיומנויות חברתיות שכדאי לרכוש לצורך התמודדות טובה יותר במקרה כזה.

ציוד נדרש: כרטיסיות מזמינות לכתיבה. (לא דפים לבנים אלא כרטיסיות עם שורות, צבעוניות ואולי עם ציורי רקע שונים).

יש לדאוג לעפרונות או עטים עבור הילדים וגם לצבעים במידה וירצו.

יש לדאוג לקופסת מתכת צבעונית ומזמינה ולפעמון.

קהל היעד: תלמידי כיתה ד' והילך.

הנחייה למנחה: יש לחלק לכל ילד שלושה קלפים ולבקש מהם לכתוב מקרים שבהם היה להם קשה מבחינה חברתית והיו רוצים לשמוע מהחברים לקבוצה כיצד הם היו נוהגים. יש להסביר לילדים שהמטרה היא לשפוט את דרך הפעולה שלהם אלא למצוא יחד פתרון אחר שיגרום לנו להרגיש טוב יותר בסיטואציה דומה.

הפעילות:

כל תלמיד כותב בכרטיסיות את ה מקרים השונים שבהם מעוניין לשתף את הקבוצה.

מקפלים לשניים את הכרטיסיות ומכניסים לקופסה.

מערבבים את הכל יחד.

כל אחד בתורו מוציא כרטיסייה ומקריא אותה בקול. בשלב זה הילד שכתב את הכרטיסייה יכול להרים את הפעמון ולהגיד שהוא זה שכתב.

הילדים לא מחויבים לכך ולכן הוא יכול לבחור לא להרים את הפעמון.

בשלב הבא הילדים דנים אודות האירוע. חושבים מה היה עלינו לעשות במקרה דומה ומה כדאי לא לעשות. האם אותו ילד צדק בדרך שפעל? איך הילד ים בסיטואציה הרגישו? וניתן להעלות שאלות נוספות אם ישנן.

במקרה זה התיווך של המנחה הוא לעיתים הכרחי ולעיתים המנחה יכולה לקחת צעד אחורה ולתת לילדים לנהל את הדיון בעצמם.

אפשר להיעזר בכרטיסיות שבהן יש שאלות מנחות לדיון.

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

משחק לשעת דיאלוג- סולמות ונחשים/ אורית אברהם

גיל היעד: כיתה ב'- כיתה ו'

מטרות נלוות:

שיתוף ברגשות ובמחשבות האישיות של כל אחד.

איך אני חש כאשר אני מפסיד או מרוויח במשחק.

הנחיות:

חילקתי את הקבוצה לזוגות, כאשר חזרנו על הכללים כפי שנהוג במשחק המקורי "סולמות וחבלים".

כל ילד כשהגיע תורו להרים קלף, אותו ילד הרים את הקלף כאשר החבר כתב את אשר אמר.

לאחר 2 סבבים, החזרתי את הילדים למליאה. כל ילד קיבל את הדף שבו רכזו את התשובות שענה, והוא שיתף במליאה על חוויותיו.

המשחק מצורף כקובץ PDF

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

קוביית השיתוף שלי מחופשת פסח/ אורית אברהם

גיל היעד : כיתות ד'- ט'

מטרות נלוות :

שיתוף בחוויות מחופשת החג

שיתוף ברגשות מהחופשה, מה הייתי לוקח ומה רוצה לזרוק (חמץ).

הקשבה לאחר ואם יש צורך לתת לו מענה לתגובותיו

הנחיות :

כל חבריי הקבוצה שותפים מלאים במשימה זו . ישבנו במעגל קשב כל אחד בתורו
זרק את הקובייה, הקריא את הפאה שיצאה לו ושיתף אותנו .

<p>מהו היעד החשוב ביותר שהצבת לעצמך עד לסוף השנה? כיצד תשיגי אותו?</p> <p>מי הוא האדם המשמעותי ביותר בחייך? מדוע?</p> <p>לו היית יכול/ה להיות מישהו אחר בחיים-מי היית רוצה להיות לפחות ליום אחד?</p> <p>מה נשתנה בחזרה מהחופשה???</p>	<p>"מה נשתנה הלילה הזה..." – איזה שינוי עברת לאחרונה?</p> <p>"חכם מה הוא אומר" – תן/תני עצה חכמה לקבוצה.</p> <p>"והגדת לבנך" – בעקבות חוויות החג והחופשה, איזה מסר חשוב לדעתך להעביר לדור הצעיר?</p> <p>מה נשתנה בחזרה מהחופשה???</p>	<p>אם היית מוצאת את האפיקומן, מה היית מבקש/ת לעצמך? אם מצאת, מה ביקשת?</p> <p>מאיזה חמץ (תכונה מעכבת) החלטת להיפטר? כיצד?</p> <p>חירות, חופש – מה צריך לקרות כדי שתחוש/י חופשי/ה?</p> <p>מה נשתנה בחזרה מהחופשה???</p>	<p>"שלושה מי יודע" – מהם שלושת הדברים שמנחים אותך בחייך?</p> <p>מה עשה את חג הפסח למשמעותי עבורך?</p> <p>"עבדים היינו..." – מה הדבר שאת/ה הכי משועבד לו?</p> <p>מה נשתנה בחזרה מהחופשה???</p>
<p>"אחד מי יודע" – מה הדבר החשוב לך ביותר?</p> <p>"רשע מה הוא אומר..." – מה האמירה הכי מרושעת ששמעת לאחרונה?</p> <p>מה הוא פסח בשבילך? איך ציינו אותו במשפחתך?</p> <p>מה נשתנה בחזרה מהחופשה???</p>	<p>באיזה אופן תכננת את הזמן שלך לחופשה? האם עמדת בתכנון? מדוע?</p> <p>אם הייתה לך אפשרות, באיזה אופן היית מסדר/ת את לוח החופשות לאורך השנה?</p> <p>שתף/שתפי במשהו חדש שלמדת בחופשה.</p> <p>מה נשתנה בחזרה מהחופשה???</p>		

"קופסת זהות בחוץ ובפנים" / ליאורה לב ארי

המטרה העיקרית – בירור של חלקים פנימיים וחיצוניים אצל כל אחת מהמשתתפות.

גיל היעד של הפעילות : קבוצת בנות בשכבת ח', יכולה להתאים מכיתה ד'-י"ב.

מטרות נלוות עליהן הפעילות נותנת מענה : סימון גבולות פנים וחוץ של המשתתפת כלפי הקבוצה, בירור של חלקים מנוגדים בתוכי, מפגש מקרב בין חברות הקבוצה.

הנחיות למנחה בנוגע לדרך ההפעלה, חומרים נדרשים וההפעלה :

1. המנחה מכינה מגוון קופסאות מחומרים וגדלים שונים. כל משתתפת מוזמנת לבחור את אחת הקופסאות זו שהכי מזמינה אותה ומסקרנת אותה.

2. לאחר הבחירה כל משתתפת נשארת עם הקופסה שבחרה, המנחה - מוציאה את הקופסאות המיותרות, ומוסיפה מגוון ז'ורנאלים צבעוניים, מספריים. כעת ההנחיה לקבוצה היא : דפדפו וגזרו לעצמכן - מילים, משפטים, מרקמים, צבעים ודימויים, המתארים אותי ומגדירים חלקים ממני, דברים שאני אוהבת, מתחברת ומייחסת אותם לעולמי הפנימי והחיצוני.

3. כעת לאחר שנאספו הדימויים, מייני אותם לשתי ערמות- "חיצוני" ו"פנימי".

4. המנחה מוסיפה דבקים שיאפשרו הדבקת הדימויים לקופסאות שנבחרו (דבק פלסטי, יוהו-נוזלי, סטיק). במידה והתנאים מאפשרים, ניתן להוסיף כעת גם טושים "ארטליין" וסוגי צבעים נוספים - להדגשת ולהרחבת התהליך היצירתי בו משתנה הקופסה והופכת לאישית ולייחודית. המנחה מבקשת מהמשתתפות להדביק את הדימויים שנבחרו ל"חיצוני" - מחוץ לקופסה, ואת הדימויים ה"פנימיים" להדביק בחלקים הפנימיים של הקופסה (או להשאירם "חופשיים" בתוכה).

5. סיכום : כל אחת מהמשתתפות מציגה את הקופסה שבחרה ומספרת על הבחירה בה. המשתתפות בוחרות במה מכל היצירה = ירצו לשתף את הקבוצה.

נקודות ושאלות להתייחסות ע"י המנחה : המחשבות והרגשות שעלו בעת בחירת הקופסה, מה מופיע על גבי הקופסה ומה בתוכה, מהו עבורי העולם החיצוני שלי ומהו עולמי הפנימי שלי, מה מסמל הגבול ביניהם?

"משפחה וחומר" / ליאורה לב ארי

המטרה העיקרית: אני לא לבד- לכולם יש משפחות - קשיים, קירבות והתרחקויות. פיתוח מיומנות לתקשורת פנימית על ידי העמדה בחלל ושימוש בדפוס תקשורת.

גיל היעד של הפעילות: קבוצת בנות בשכבת ח', יכולה להתאים מכיתה ה'-י"ב.

מטרות נלוות עליהן הפעילות נותנת מענה: מטרה קוגניטיבית- מתן לגיטימציה לחיפוש אימפולסיבי בלתי מתוכנן ולא שיטתי, התמודדות עם תכנים הקשורים למשפחה (ולקבוצה), מערפול וספונטאניות לארגון ומיקוד. אינדודואציה הפרדות ממשפחה ומתלות

הנחיות למנחה בנוגע לדרך ההפעלה, חומרים נדרשים וההפעלה:

1. משטח עבודה - משטח עץ / קרטון ביצוע.
2. המנחה מזמינה את המשתתפות לעצום עיניים, לחוש את גוש החומר, את חומו או קרירותו, רכותו, המרקם שלו, והרגשות שעוברים בגופה תוך כדי המגע והקשב לגוש.
3. ידיה מוזמנות לנוע מאליהן ולצור מבלי משים צורה בגוש החומר הראשוני.
4. עתה המשתתפות מוזמנות לפקוח עיניהן ולהביט במורה שיצרה מזוויות שונות, לגעת שוב, לעצבה כרצונה. חשוב שהעשייה תנבע מהתחברות לתהליך ולא ממקור טכני.
5. לאחר שהמשתתף מרוצה או סיים לטפל בצורה, היא מתבקשת לקחת עוד חומר ולהכין סדרה משפחה של צורות, בעלות גדלים שונים, שיש בינהן איזושהו "קשר משפחתי". הכוונה ל"משפחת צורות" בעלות אפיון ייחודי וקשר ויזואלי-צורני בינהן.
6. את "משפחת הצורות" מעמידה כל משתתפת על משטח - באופן הנראה לה ובמרחקים המתאימים לה.
7. שיחה ושיתוף הקשורים לחווית היצירה - המפגש עם החומר, ההכוונה והנושא מול "מה שיצא לי", נקודות שוני ודמיון בין משפחה וקבוצה.

"נעים להכיר" / אוסנת מירב רצון

רציונל לפעילות: פעילות זו נערכה בשני המפגשים הראשונים של הקבוצה, הילדים אמנם מכירים אחד את השנייה מהגן אבל אינם בהכרח חברים. הפעילות נועדה לחבר אותם כקבוצה ולהעמיק את ההיכרות ביניהם.

הנושא: היכרות וגיבוש קבוצה.

המטרה העיקרית: יצירת אווירה של גיבוש והכרות מעמיקה יותר בין חברי הקבוצה.

גיל היעד: גן חובה.

מטרות נלוות: יצירת קשר עין. התייחסות האחד לשני. הקשבה

הנחיות למנחה:

הפעילות יכולה להתאים לשני מפגשים כאשר במפגש הראשון עובדים עם כדור הפעמונים ובמפגש השני עם כדור הכרטיסיות. בתחילת כל משימה חשוב לבצע הדגמה לקבוצה על ידי כך שהמנחה הוא זה שמעביר ראשון את הכדור.

בחלק השני שבו מעבירים כדור עם כרטיסיות חשוב להקפיד להגיד לילדים להקשיב האחד לשני (אין צורך לומר שצריך לזכור את מה שהחברים אמרו).

חומרים נדרשים: "כדור פעמונים" (כדור עשוי מחוטי טריקו בצבעים שונים שכל צבע נקשר בפעמון לצבע שני והם נכרכים יחד כמו כדור צמר), כדור ספוג עם חריצים, כרטיסיות היכרות.

מהלך הפעילות:

1) הילדים מעבירים את כדור הפעמונים מהאחד לשני מבלי שנשמע את הפעמונים מצלצלים, ניתן לשאול את הילדים איך לדעתם צריך להעביר ולהדגים את הרעיונות שלהם.

2) הילדים מעבירים את הכדור מאחד לשני כאילו שהוא רותח (כאילו שהוא גחל) מבלי להפיל אותו.

3) מציגים את היכולת של הכדור להיפתח לחוט ארוך... כל אחד פורס חוט, מסובב אותו סביב איבר גוף שבוחר (יד/רגל/בטן) ומעביר לילד שיושב לידו. לבסוף הקבוצה מחוברת בחוט אחד.

4) הילדים משערים כיצד יוכלו לפרוס את החיבור... יחד חוזרים אחורנית ומתירים את החיבור כך שהחוט יחזור להיות כדור.

5) דיון: שואלים את הילדים איך הרגישו כשהיו מחוברים, מה אהבו יותר - להיות מחוברים או נפרדים...?

6) שלב זה יכול להתאים למפגש נוסף:

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

מציגים את כדור ההפתעות. מוסרים מהאחד לשני תוך מנייה עד 5, הילד שמקבל את הכדור בחמש מוציא כרטיסייה ועונה על השאלה שמופיעה בכרטיסייה (שאלות הכרות מצורפות בהמשך)

7) כל ילד מספר מה השאלה שיצאה לחבר שיושב לידו ומנסה לשחזר את התשובה שלו.

8) דיון: שואלים את הילדים איך הרגישו כשהצליחו או לא הצליחו לשחזר את תשובותיהם.

כדור פעמונים:

כדור כרטיסיות:

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

כרטיסיות היכרות:

מי במשפחה שלי?

מי החבר שלי?

את מי אני אוהב/ מה אני אוהב?

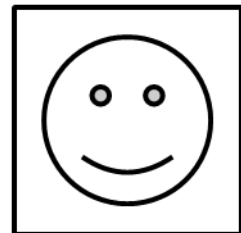
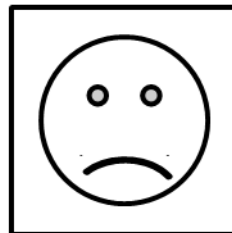
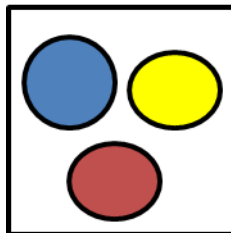
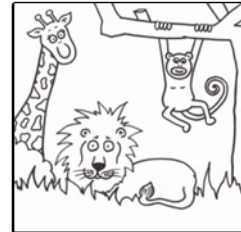
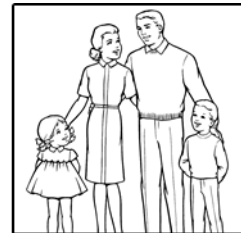
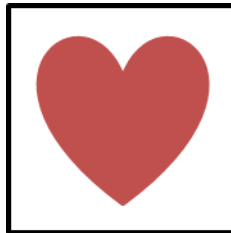
איזו חיה אני אוהב?

מה אני אוהב לאכול?

משחק שאני אוהב

מה גורם לי להיות שמח/עצוב...

צבע שאני אוהב

”יחד נחצה את הנהר”/ אוסנת מירב רצון

רציונל לפעילות: את הפעילות הזו ערכתי לאחר מספר מפגשים בהם הקבוצה התגבשה והייתה מוכנה לעבוד בשיתוף פעולה. ילד היעד שלי מתקשה בעיקר לשחק ביחד עם ילדים. המשימה הזו דורשת ממנו להיות חלק מקבוצה ולהתייחס לחברים. מכיוון שהמשימה מובנית, היא מאפשרת לו תחושת הצלחה.

הנושא: שיתוף פעולה

המטרה העיקרית: ההכרה ששיתוף פעולה הוא המפתח להצלחה במשימה.

גיל היעד: גן חובה (מתאים גם לגילאי בית ספר)

מטרות נלוות: תשומת לב האחד לשני. עזרה הדדית. תחושת שייכות

הנחיות למנחה:

- מומלץ לספר את הסיפור של הנהר באופן דרמטי ואפילו לשתף את הילדים בסיפור....”למה לדעתכם אסור להכנס לנהר?...”
 - במקום כריות ניתן להשתמש בקוביות עץ גדולות או דרגשים או כל דבר שניתן לעמוד עליו ולהרים אותו.
 - מספר הכריות כמספר הילדים ועוד אחד (לודגמה אם יש 4 ילדים אז נדרשות 5 כריות).
- חומרים נדרשים:** כריות שניתן לדרוך עליהן, סימון של התחלה וסוף, פעמון/גונג.
- מהלך הפעילות:** מספרת שיש בחדר נהר ואסור לנו להכנס אליו... המשימה שלנו היא לחצות את הנהר. ניתן לחצות את הנהר רק בעזרת הכריות. הילדים עומדים בתור, כל אחד על הכרית שלו והמנחה מניחה כרית נוספת אחרי הילד האחרון. הילדים מגלים בכוחות עצמם שהם יכולים להתקדם קדימה אם בכל פעם הילד האחרון יעביר קדימה את הכרית שמאחוריו וכך הילד הראשון יניח את הכרית לפניו ויצעד קדימה, כל הילדים אחריו יצעדו קדימה וחוזר חלילה עד שיגיעו לקצה השני ויצלצלו בפעמון.

"כמו דג במים" / אסתר ספדיה וטל שער

שם הפעילות והנושא - "כמו דג במים" / אילן ליזרוביץ
(מבוסס על שירו של אילן). **המטרה העיקרית** של הפעילות היא הכרות מעמיקה עם חברי הקבוצה, מודעות לייחודיות של כל אחד מחברי הקבוצה וקבלתה.

גיל היעד של הפעילות - כיתה ג'

מטרות נלוות עליהן הפעילות נותנת מענה- הכרות המושגים תכונות אופי/ כישרונות מיוחדים/ תיאור חיצוני. פיתוח מודעות של הילד לעצמו לתחושותיו ולתכונות שמאפיינות אותו.

הנחיות למנחה בנוגע לדרך ההפעלה- בפתחת הפעילות על המנחה לוודא שהילדים מכירים את המושג תכונות אופי ויש בידיהם אוצר מילים רלוונטי בנושא. במידה ואין בידיהם יש להקדיש זמן לנושא זה בכדי שנוכל להמשיך בפעילות.

חומרים נדרשים - שירו של אילן ליזרוביץ ותמונת דג מודפסת לכל תלמיד, כלי כתיבה וצבעים. לוח פוליגל כחול (עליו ישובצו דגי התלמידים בתום הפעילות).

הפעלה-

1. קיום שיחה על תכונות אופי שונות ומתן דוגמאות (חברותי, חרוץ, נדיב, ביישן, מסודר, עקשן, וותרן).
2. חלוקת השיר המודפס.
3. קריאת שירו של אילן ליזרוביץ "כמו דג במים".
4. שיחה על תכונות הדגים המתוארים בשיר.
5. כל תלמיד מבצע התבוננות עצמית ומשתף את הקבוצה בתכונה המאפיינת אותו. האם היא דומה לאחד הדגים המתוארים או לא.
6. חלוקת תמונת דג המודפסת בצבעי שחור ולבן.
7. כל תלמיד משתמש בצבעים שלו ובכלי הכתיבה בכדי לכתוב את התכונה המאפיינת אותו וצביעת הדג כרצונו.

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

8. כל תלמיד מניח את הדג שלו על משטח הפוליגל.
9. יבוצע דיון והתבוננות על מיקום ואופן הנחת הדג של כל תלמיד במשטח המשותף.
10. במידה ושינם עימותים או וויכוחים בין התלמידים על מיקום הדגים. המנחה יתווך וייתן מודל וסיוע לפתרון בעיות.
11. בתום הפעילות תולים את המשטח עם כל הדגים, על הקיר בכיתה.

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

כמו דג במים / אילן ליזרוביץ

"באיזשהו מקום בעולם

יש אגם ענק. . .

ובתוך האגם חיים להם

המון דגים מכל מיני סוגים :

דגים שחיים לבד

וכאלה שחיים בקבוצה

דגים גדולים, דגים קטנים

והמון בינוניים..."

"יש דגים ששוחים כל חייהם

סביב אותה שושנה

וגם אחרים שמרוב שושנות

נותרים עם עיניים בולטות..."

"יש דגים שחיים בין הסלעים

ויש – ששוחים במרכז האגם..."

"יש דגים מרשימים אבל מאוד רעילים

ויש גם דג זהב..."

"יש דגים קופצניים

שלעתים מרוב קפיצות

מוצאים עצמם ברשתות

ויש גם אחרים –

שחושבים וחושבים. . .

עד שנישלים..."

"מדי בוקר יוצאים הדגים

לחפש אחר מזון. . .

חלק מוצאים אותו לבד

חלק אוכלים על חשבון אחרים

והשאר נותרים רעבים

מפעם לפעם הם עולים

לאסוף אוויר ובכלל. . .

רובם שוחים עם הזרם פרט ל. . .

כמה שונים..."

באיזשהו מקום בעולם יש אגם ענק. . .

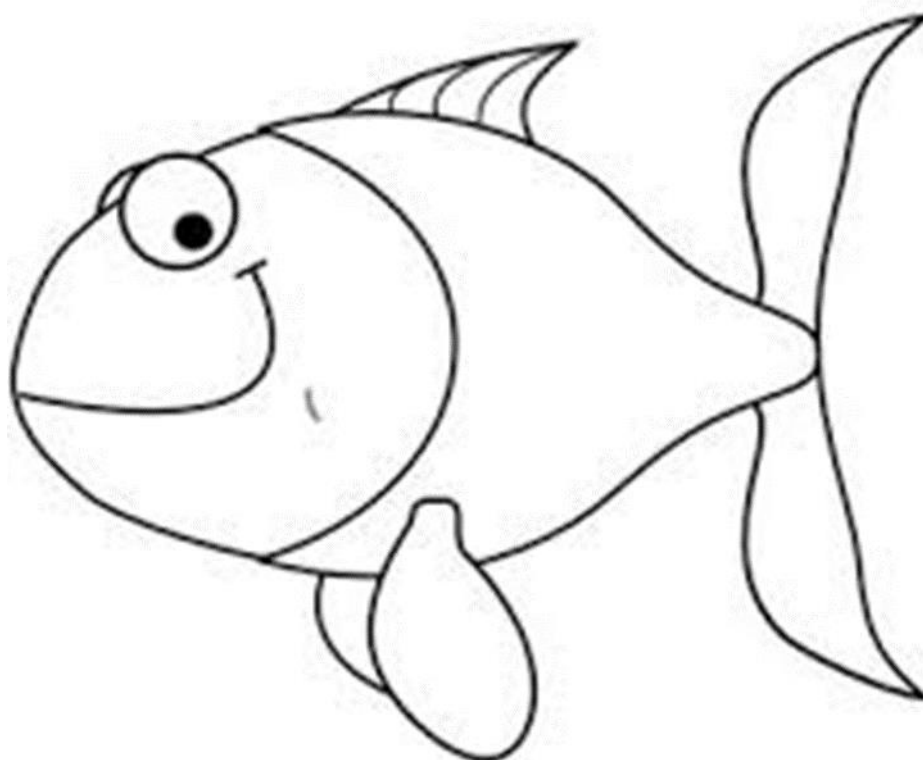
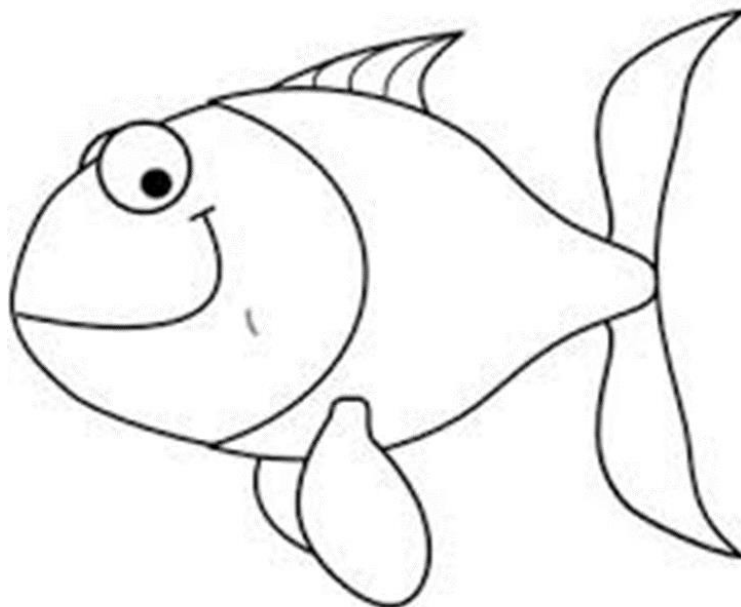
ואם פעם תגיע אליו, הקשב חרש למים

ושאל את עצמך :

איזה דג אתה. . . ?

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

"סולי הסוללה שמטעינה את עצמה"/ אסתר ספדיה וטל שער

מבוסס על תוכנית שפותחה על ידי סיגל אלבו.

המטרה העיקרית של הפעילות היא הכרות, זיהוי והבנה של "הסוללה הפנימית" שיש בכל אחד מאתנו. הכרה במטען הרגשי שממלא ומרוקן את האדם. מטען שמתבטא בתגובות, ברגשות ובמחשבות של התלמיד בסיטואציות יומיומיות שונות. כשהסוללה שלך טעונה ומלאה, אתה מרגיש נהדר וטוב לך בלב. כשהסוללה שלך מרוקנת וחלשה, אתה מרגיש רע, אתה עצוב ואין לך אנרגיות.

גיל היעד של הפעילות- כיתה ג' (ניתן להתאים פעילות זאת לטווח גילאים רחב יותר).

מטרות נלוות עליהן הפעילות נותנת מענה- פיתוח מודעות של התלמיד להשפעות שלו על האחר ושל האחר עליו. המטרה שכל ילד ילמד לזהות אצלו אלו ילדים/ אמירות/ התנהגויות "טוענים" אותו ונותנים לו כוח ואלו "מרוקנים" אותו או מזיקים לו. כל מי שאנחנו פוגשים, יכול להטעין את הסוללה שלנו או לרוקן אותה וגם אנחנו יכולים להשפיע על סוללות של אחרים.

הנחיות למנחה בנוגע לדרך הפעלה- בפתיחת הפעילות על המנחה לוודא שהילדים מכירים את המושגים "סוללה", "טעינה", "פריקה" ויש בידיהם דוגמאות רלוונטיות בנושא. במידה ואין בידיהם יש להקדיש זמן לנושא זה בכדי שנוכל להמשיך בפעילות.

חומרים נדרשים- תמונה של סוללה מודפסת לכל תלמיד, כלי כתיבה וצבעים.

הפעלה-

1. קיום שיחה מתוך עולמם הפנימי של הילדים על מעשים (עזרה, הקשבה, שיתוף פעולה, ריב, אלימות פיזית) ואמירות (מחמאה, אמפטיה לאחר, ביקורת, קללות) שטוענים/מרוקנים כל אחד מאתנו.

2. צפייה בסרטון הבא : <https://www.youtube.com/watch?v=Wj6nGkpT-cs>

3. חלוקת ציור הסוללה המודפס.

4. כל תלמיד מבצע התבוננות עצמית, כותב בתוך הסוללה האישית שלו מהם הדברים אשר טוענים/מרוקנים אותו.

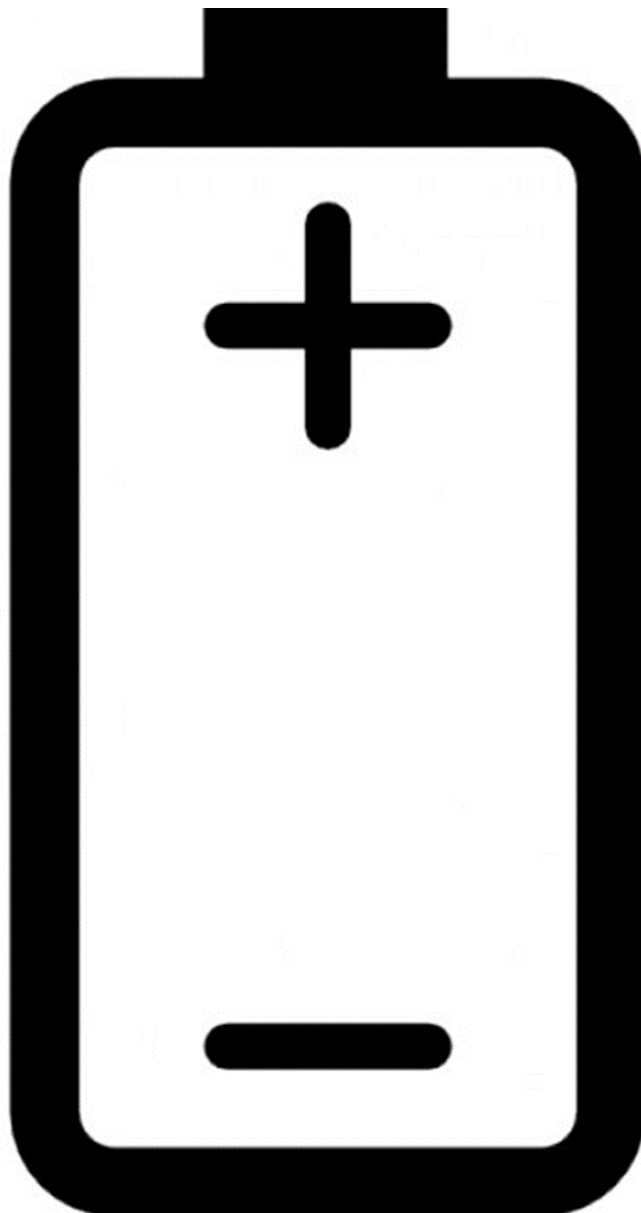
5. לאחר מכן התלמידים משתפים את חברי הקבוצה בתכנים שכתבו.

6. יבוצע דיון והתבוננות על השוואת התכנים שהועלו ושכתבו על ילדי התלמידים/ למשל חיוך ומחמאה טוענים את כולם בעוד שקללה, ביקורת, ריב מרוקנים.

7. בהמשך, לאחר הפנמת הנושא ניתן לבצע בראשית כל פגישה התבוננות על מצב הסוללה של כל אחד ושיתוף הקבוצה בהתאם.

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

"הרוח נושבת" / ענבל

מטרות- הילדים יגלו דברים משותפים אחד עם השני.

הילדים יתגבשו ויתחברו אחד לשני וייצרו קירבה האחד עם השני.

מהלך המשחק- נאמרים משפטים שונים. ילד שהמשפט נכון עבורו, מחליף מקום עם חבר נוסף שגם הוא קם ממקומו. אין אפשרות להישאר במקום. על הילד לזוז ממקומו ולהחליף מקום.

משפטים: הרוח נושבת לעבר כל אלו שהם בכורים (להסביר במידה ואוצר המילים מהווה מחסום וקושי).

הרוח נושבת לעבר כל אלו שהם בני זקונים (הקטנים במשפחה).

הרוח נושבת למי שאוהב שוקולד..

הרוח נושבת למי שאוהב בעלי חיים.

הרוח נושבת לכל מי שיש חוג ספורט.

השאלות שנשאלו היו מכוונות לכך שייווצרו כמה שיותר קשרים אחד עם השני.

דיון ושיחה לתרומתו של המשחק- בעזרת המשחק ניתן לראות כי יש לנו דברים משותפים האחד עם השני ובעזרת המשחק ניתן ללמוד על חברינו לקבוצה.

מתי"א שדות דרום השרון,
מושב גן חיים, מיקוד 4491000
matiadsharon@gmail.com
טל. 09-7411982, פקס 09-7401313

"מה עובר עליך?"/ ענבל

מטרות: הילדים יחשפו לסוגי רגשות בעזרת המשחק "מה עובר עליך?".

מהלך הפעילות:

א. במרכז מונחות שלוש חבילות:

1. להגיד ברגש- משפטים כגון, אתה רוצה גלידה? סליחה, אתה דורך לי על זנב.
 2. להציג ברגש- סיטואציות כגון, לשחק במשחק וידאו, לנגן על תופים.
 3. רגשות: עצבני, שמח, מבויש, כועס, מתרגש, עצוב.
- ב. על הילד לבחור קלף רגשות וקלף נוסף משתי החב' הנוספות ולהציג.
- ג. על הקבוצה לנחש את הרגש.